

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge tavenavstrijske dežele 6 K. Edov hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja da odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnina. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vnaprejem naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren papir. Inserati se sprejemajo do ure št. 12. — Nema prve reklamacije so poštnine prosti.

Beseda o „Narodni stranki“.

Celje, 28. okt. 1907.

Glasili Narodne stranke v Celju, „Narodni List“ in „Dopovina“, že v par številkah udarjate na veliki boben, vabeč na 2. glavni zbor liberalne Narodne stranke dne 3. novembra t. l. Nas ta kričava reklama prav malo briga; kajti glavni zbor stranke je njena notranja zadeva. Spominjamo se pri tem stare prislovice: Veliko kričanja, a malo — uspeha; vendar smatramo svojo dolžnost, v tem važnem trenutku, zlasti z ozirom na bližajočo se glavno skupščino Slovenske kmečke zveze za Štajersko, nekaj resnih besed izpregovoriti o Narodni stranki nepoučenim v pouk, svojim pristašem v svarilo, Narodcem pa v premissljevanje. Zlasti hočemo širši javnosti povedati bajko o veliki narodnosti Narodne stranke.

Zgodovina Narodne stranke je vobče znana; nastala je kot sad nezadovoljnosti s spodnještajersko politiko do l. 1905, holj pa še kot posledica nezadovoljenih osebnih teženj posameznih sedanjih vodij te stranke.

Marsikdo je z mešanimi čutili pozdravil snovanje nove stranke; kajti prave rodoljube je morila opravičena skrb, ali bo ta stranaka bolj močno vodila vaje narodne politike, ali ne bodo mladi vodje vsled nezadovoljnih osebnih teženj zašli na polje osebnega boja, ali ne bodo nova stranaka v izboranju svojih pristašev premalo izbirčna z ozirom na razumljivo stremljenje povečati svoje vrste, četudi z narodno in moralno dvomljivimi elementi, ali ne bodo snovateli stranke — po mišljenju sami liberalci po kranjskem kopitu — na Štajersko zanesli gnilo kal kranjskega liberalizma.

To nevarnost so spoznali pravi štajerski rodoljubi, niso verjeli sladkim in omamljivim besedam Narodne stranke na njenem 1. glavnem zboru ter so osnovali Slovensko kmečko zvezo za Štajersko; s tem so se naslonili na najbolj zdravi in pa stalni del našega ljudstva, na naše spodnještajersko kmečko prebivalstvo, neizčrpni vir narodne moči. Narodna stranaka se je videla ovarana v svojih upih, zlasti v nadi na priklopljenje kmečkega ljudstva, in zgodilo se je, kar so pričakovali dobri politiki. Narodna stranaka je postala mešanica najrazličnejših elementov, ne zametajoč odločne nasprot-

nike slovenskega narodnega napredka, elementov, katere družji le mržnja zoper smotreno vzgojo našega ljudstva v pozitivno krščanski, pozitivno narodni in pozitivno gospodarski smeri.

Boj Narodne stranke zoper slovensko zaslužno duhovništvo je znan in očit; nečemo o tem izgubljati besed.

V narodnem oziru je Narodni stranki ostalo le še ime, v dejanju je že davno zgubila pravico do tega nadevka, še manj pa ima pravico, vzeti nekaj monopol na narodnjaštvo. Poglejmo si njene pristaše, njeno glasilo, njena dela!

Del glavnega stebra stranke, liberalno učiteljstvo, ki se smatra za oficijelnega pospeševalca strankinih idej, je žal naravno le po pripadanju k Narodni stranki, le po imenu; v dejanju vidimo med temi vnetimi zagovorniki Narodne stranke mlačnost, neodločnost, naravnost „štajerejanstvo.“

Neizbrisna sramota za Narodno stranko ostane, da v svoji sredi trpi ljudi, ki dopisujejo v najpodlejši, našemu ljudstvu in njega narodnemu čutu najkvarljivejši list „Štajerca“, ki se ne sramujejo pod svoje časnikarske izdelke v takem listu postaviti svoje ime.

Ni še dolgo tega, ko se je narodno učiteljstvo neke šole pri Slov. Bistrici obrnilo na deželnega poslanca Stigerja (!) s prošnjo, da se šola pomakne v višji plačilni razred, utemeljujoč prošnjo, da je učiteljstvo te šole istega političnega mišljenja, kot naprošeni poslanec Stiger, najstrupenejši sovražnik Slovencev!

Učiteljstvo na svojih konferencah sklepa radikalne resolucije o slovenskem uradovanju itd., toda v resnici večina narodnega učiteljstva z državnimi, deželnimi ter okrajnimi oblastvi občuje nemški; poznamo celo zaupnike Narodne stranke, ki v uradu z odločno slovenskimi uradniki govore nemški, ako slutijo v bližini okrajnega glavarja, načelnika okr. šolskega sveta.

Poglejmo si nekatere druge zaupnike Narodne stranke. Ne povsod, toda marsikje in v koliki meri mlačnost, nezavednost, naravnost nasprotstvo zoper narodne težnje! Neki zaupnik Narodne stranke v brežiškem okraju, dober posestnik, je nedavno, ko se mu je jezik preveč razvzrojil, javno priznal, da naročuje in plačuje „Štajerca.“

Pri volitvah za pridobninsko komisijo v Brežicah pristaši Narodne stranke niso hoteli voliti vo-

lilnih mož, katere je na polovico iz obeh strank kot kandidate postavila „Pos. Straža“; rekli so, da ne volijo nobenega pristaša Kmečke zveze, zlasti ne nje zaupnikov, in so volili brežiške nemčurje!

Za časa državnoborskih volitev so bili bivši agitatorji za štajerejanskega kandidata najbolj vneti agitatorji za Narodno stranko; zveza zaupnikov Narodne stranke z glasovito brežiško policijo za časa volitev je bila očita. Brežiški župan je pred ožjo volitvijo pisal Nemcem v Hrastniku, naj zložno gredo v boj za kandidata Narodne stranke, ne iz strankarskih, ampak iz nemško-nacionalnih ozirov. Iste pojave smo videli po celem Spodnjem Štajerskem v volilnem boju, posebno pa v Ježovnikovem volilnem okraju.

Odločni pristaši Narodne stranke v St. Petru pod Sv. gorami prosijo za več nemškega pouka v šolah; isto se dogaja drugod, posebno v mariborski okolici, kjer je g. dr. Kukovec sam zagovarjal še več nemškega pouka v šoli.

Poglejmo si glasilo stranke: „Narodni List“! Kje smo čitali še kedaj ostro grajo zoper navedene pojave narodne mlačnosti pri svojih pristaših; pač mnogo piše o brezdomovinstvu klerikalcev, o narodnem brezdelu Kmečke zveze; toda za žalostne pojave v svojih vrstah nima ostre besede, nima resne graje, niti dobrohotečega pouka. Kaj urednikom mari vse to! Oni žele le vzgojiti dobre strankarje, v sršenovo gnezdo protinarodnih teženj in protislovenskega postopanja velikega dela pristašev se ne sme podregati iz ozirov na takozvane „Mitläuferje“ iz nemčurskega tabora, katerim ugaja protiduhovniška gonja stranke!

Tako je, nič drugače, in naj Narodna stranaka dobi sto izgovorov za svoje postopanje, za pisavo svojega glasila. Krasne besede, lepe obljube, a nič dejanja, nič narodnega radikalizma! Odkar dela Narodna stranaka, spi narodno življenje v Celju spanje pravičnega; ne vidimo nikjer odločnega koraka zoper nasilstva celjskih Nemcev, zoper pristranost nemškega uradništva; le medle proteste, papirnate tirade, nič odločnega nastopa, nič napredka! Seveda igrajo pri tem vlogo oziri na narodne zaveznike liberalne Narodne stranke.

Še eno besedo našemu uradništvu! Pričakujemo od njega, da v strankarskem boju ostane na strani, ne krateč mu svobode osebnega prepričanja. Ako še med uradništvo zanesemo strankarski

Podlistek.

Roparji v Ussatski jami.

Francoška povest.

Pod goro Ussat v francoskih Pirenejah se nahajajo toplice, katerih voda slovi kot uspešno sredstvo zoper živčne bolezni. Vsako leto prihaja mnogo bledih in nervoznih dam pod Ussat. Čista voda in gorska tihota jih okrepi, bližnje mestice Taraskon pa jim skrb za razvedrilo.

Kopalniškemu hotelu nasproti zija v skalnati gori velika odprtina, ki vodi turista do znamenite jame „des echelles.“ Jama je razdeljena v gornjo in dolnjo. Človeška roka je razširila od narave narejeni hodnik, ki vodi v gornjo jama.

Nad velikim prostorom se vspenja krasen, visok obok. V čudnih oblikah in slikah vise raz stropa, rastejo ob steni svetli kapniki, v sredini jame pa leži temno, molčeče jezero.

Čolnič povede turista preko tihih valov. Vzpne se z vodnikom v višino skalnate stene in stoji skoro ob robu, ki meji prvo jama in tvori nevarni prehod v drugo.

Raz roba se vidi vanjo, ležečo petdeset čevljev nižje od gornje jame. Deset korakov pod robom moli iz stene par metrov široka plošča, v katero se zatikajo zobje lestvice. Zraven te plošče zija globok prepad.

Drzen je bil človek, ki si je napravil nevarno pot med jamama. Morebiti je živel že pračlovek v družbi predpotopne živali v njej. Pregleduje, razmišlja turist — se strese, ko stopi na človeško kost . . .

Mnogo se jih beli v mehkih tleh okrog jezera — mnogo jih leži pod nemimi kapniki. Turist vprašuje — vodnik odgovarja. Turist poslušaja, se ozira po jezeru, v prepad . . .

Meni, da vidi sliko živje bilke, meni, da sliši smrtno krike. Borno razsvetljuje vodnikova baklja ogromni prostor. Kaj če stopi izza kapnika ropar z nabito puško . . .

Vodnik se smehlja. Ni ga tukaj človeka, ki bi bil nevaren turistu — nevarna mu je le lastna nespretnost. Če mu izpodrsne, ko pleza čez strmi rob do plošče, kjer zatakne vodnik zobe lestvice . . .

Nevarna, grozna pot. Lestvica se strese — kamen je polzek. Vodnik ukazuje turistu, naj se nagiba zdaj na desno, zdaj na levo. Temen zija prepad pod steno, ki visi navpična v tmino, v grob.

Vesel se oddahne turist, ko pride iz jame, na svetlo sonce, in poslušaja starega vodnika, ki mu pripoveduje o vseh podrobnostih resnično povest o Ussatski jami.

Najstarejšim ljudem je bila dobro znana ta jama. O praznikih hodili in plezali so po nji mladi Taraskonci.

Okoli l. 1804. je jama izgubila privlačnost mladim izletnikom. Roparska družba si jo je izbrala v varno prebivališče.

Bila je to družba hrznih, v imenik Napoleonic protinikov zapisanih mož. Bili so izbrisani iz knjige življenja.

Toda raje, nego bi se pustili odpeljati na vroče južne otoke, raje nego bi čakali smrtno obsodbe v pariških ječah, raje so pobegli v gore, v nepristopne Pireneje.

Preganjani od vlade, ki se jim je zdela krivična, so zaznamovali vsak dan svojega begunskega življenja z ropom in umorom.

Ussatski roparji so postali strah okolice. Njih načelnik je bil iz vojske ubegli, na španski meji rojeni podčastnik. Kot bivši tihotapec je poznal vse skrivne poti Pirenej. Poznal je Ussatsko jama, zato jo je izbral svoji družbi v nepremagljivo trdnjavo. Takrat ni vodila še sedanja razširjena pot v jama. Ozka odprtina, skozi katero se je moglo le plazč se po tleh, je bila vhod.

Če so zastučili roparji ozek vhod od znotraj, so bili popolnoma varni. V svesti si varnega zavečja, je bila njih predrznost tem večja. Ustavljali so kurirje na državni cesti, ter jim jemali važne listine. Ropali so pošto in državne blagajne, vse, kar se je branilo, so postrelili — razsekali.

Taraskon, Aix, Foix, glavno mesto okraja, so živeli v vednem strahu. Vse bogate hiše bile so že oropane. Sreča roparjev, glas o spretnosti in pogumu njih glavarja, so množili roparsko četo z novimi tovariši.

Ne ve se prav, koliko jih je bilo. Ljudski glas je menil, da jih je sto — v resnici jih je bilo morda okoli petdeset, toda pogumnih, od nog do glave oboroženih mož.

Skoraj dve leti so bili roparji strah okolice. Orožniške čete niso opravile ničesar. Pri vsih spopadih je bil ustreljen samo eden roparjev — orožnikov je padlo deset.

Okrajni glavar je prosil vojaške pomoči. Ker ni vedel natančno število roparjev, je prosil kar za bataljon vojakov.

Polkovnik, ki je vodil polk, je hotel nastaviti sekiro na korenino vsega zlega — hotel je napasti roparje v njih varnem skrivališču. Seveda ni bilo takrat še toplic pod Ussatom.

(Dalje prihodnjic.)

boj, potem bode žal tudi pri prizadevanjih merodajnih faktorjev radi imenovanih nehotih v poštev prihajalo ne samo slovensko, ampak tudi strankarsko-politično mišljenje.

Povdarjamo to zlasti, ker poslanci Slovenske kmečke zveze ravno izdelujejo temeljiti narodno-politični program spodnještajerskih Slovencev, ki bode postal program stranke, program Slovenskega kluba v državnem zboru.

Radovedni smo dalje, ali bo Narodna stranka na svojem 2. glavnem zboru pokazala pravo svojo barvo, svoje pravo pristno liberalno lice, ali bo našla rezko besedo za protinarodno postopanje svojih pristašev, ali bo sklenila stopiti v odločni boj zoper naše narodne nasprotnike. Ne motimo se, da se bode zopet povzdigovala Narodna stranka kot edino in absolutno narodna, zakrivajoč s frazami svojo narodno medlost, kazoč se v razliki elementov te stranke.

Ne motimo se, da bode Narodna stranka na glavnem zboru zavijala oči, povdarjajoč svoje tudi-krščanstvo, slepeč s tem lahkoverneže in spretno zakrivajoč svojo konečno stremljenje po idealnih modernega liberalizma: ločitev cerkve od države, ločitev cerkve od šole, ločitev zakona itd.

Ne motimo se, da se bode Narodna stranka šopirila kot edino prava agrarna (kmečka) stranka, sklicujoč se na „kmete“ posl. Robleka in Ježovnika, in namenoma osebe zamenjujoč s stvarjo, zakrivajoč nesoglasje njenega vse stanove enako osrečujočega gospodarskega programa.

Slovenska kmečka zveza hče preko papirnatih sklepov Narodne stranke nadaljevati svoje organizatorično delo, dokler ne bode gospodarsko in politično se okrepil in pomladil temelj našega naroda — kmečki stan; ta je glavni steber naše narodne samobitnosti; tega gospodarsko, moralno in narodno podprimo, okrepimo, vzbudimo in s tem zagotovimo boljše bodočnost celokupnemu slovenskemu narodu! Naprej, Slovenska kmečka zveza!

Državni zbor.

Pri razpravi predloga glede draginje živil dne 23. t. m. je prišlo do hrupnih prizorov med kmečkimi in socialdemokratskimi poslanci. Socialdemokraciji in pa liberalci zahtevajo, da se odprejo ruska, rumunska in srbska meja, in da carinska politika sploh krene na druga pota. Češki kmečki poslanec Špaček si je dal v zbornico prinesiti dva stehtana „kifeleca“ in je po pripriestem računu prišel do sklepa, da dobi kmet za stot pšenice, ki se porabi v teh „kifelech“, 16 K, vsi drugi pa 218 K. Ne poljedelec, ampak medkupi so krivi draginje živil. Ni torej treba odpirati mej, ampak z zakonitimi sredstvi za- braniti tako kupčijo.

Nadalje je prišel na razpravo predlog poslanca Markowa zaradi odprave fideikomisov. Pri tem predlogu se je več govornikov odreklo besedi, in ko je tudi poslanec Breiter umaknil svoj predlog zaradi slabega gospodarstva v Galiciji, začeli so s prvim branjem nagodbe. Prvi je govoril češki radikalec Chok proti nagodbi.

V ponedeljek dne 28. t. m. so poslale različne stranke svoje govornike v boj zaradi nagodbe. Vsaka prinaša pri tem svoje posebne želje.

V seji dne 24. t. m. se je nadaljevala razprava o nujnih predlogih. Prvi je bil predlog rusinskega poslanca Hlibovič, da se naj Avstrija pripravi na gospodarsko ločitev od Ogrske. Pri tej obravnavi je prišlo do hrupnih prizorov, ker je poslanec Markow govoril rusko.

V seji dne 25. t. m. se je nadaljevala razprava o nagodbi. Vodja krščanskih socialcev dr. Lueger je izvajal, da je še marsikatera točka v nagodbi nejasna, zato do sedaj njegova stranka še ne ve, ali bo za ali proti nagodbi glasovala, dokler se teh nejasnih točk ne pojasni. — Socialdemokrat dr. Ellenbogen je napadal kmečko stranko, ki dela baje na ločitev Avstrije od Ogrske.

V kvotno deputacijo, ki se naj pogaja z ogrsko kvotno deputacijo zaradi skupnega plačevanja, je izvoljenih 10 poslancev, med njimi od Slovenskega kluba poslanec Povše.

V prevčerajsni seji dne 29. t. m. je ministrski predsednik Beck odgovarjal raznim govornikom. Dr. Luegerju je dejal, da se bo vojaško vprašanje polvoljno rešilo.

Poslanec Benkovič je vložil interpelacijo na notranjega ministra radi volitev v okrajni zastop brežiški.

Politični ogled.

— **Gospodarska zbornica** je imela vsoboto sejo. Izvolila je pogodbeno komisijo in kvotno deputacijo.

— **Proračun** za l. 1908 predloži vlada zbornici bodoči teden.

— **Bančno vprašanje** na Ogrskem. Ena izmed onih vezi, ki veže obe naši državni polovici, je avstro-ogrsko banka, ki izdaja papirnati denar enak in enako veljaven v obeh državnih polovicah. Dasi-ravno preteče bančna pogodba šele leta 1910., vendar pa se čuje posebno iz vrst ogrske neodvisne stranke vedno odločnejša zahteva, da se bančno

vprašanje reši obenem z nagodbo, iz katere se je po dogovoru obeh vlad izločilo. Madjari zahtevajo zase samostojno banko, da se tako tudi v tem vprašanju popolnoma osamosvoje. Med ministri je največji nasprotnik samostojne ogrske banke grof Appony, ki povdarja, da bi bila ustanovitev samostojne ogrske banke v sedanjem položaju največja nesreča za Ogrsko.

— **Srbija.** Policija je izvedela za zaroto proti prestolonasledniku Juriju. Nameravajo ga odstraniti. Zarotniki so častniki, ki so se udeležili kraljevega umora. Vlada in policija se zato ne upata nastopiti proti zarotnikom. Prestolonaslednik se boji za svoje življenje in že šest tednov v svoji palači ne more spati. Kralj mu je zato dal na razpolago tri sobe v kraljevi palači.

— **V Belgiji.** V tej državi so se pretekli teden vršile po vsej državi občinske volitve. Združili so se liberalci in socialisti, da vržejo katoličane; a ni se jim posrečilo. Katoličani so napredovali in vzeli liberalcem celo več mest, v katerih so gospodarili neomejeno doslej že 40—60 let.

Mala politična naznanila.

Dne 24. oktobra. Cesarju je vsak dan boljše. — Češka ministra Fort in Pacak sta danes naznanila mladočeškemu klubu, da bosta podala ostavko. Ker pa noben češki poslanec noče stopiti v ministrstvo, bi moralo odstopiti celo ministrstvo. — Na polotoku Kalabriji so imeli včeraj grozovit potres. Več sto ljudi je ubitih in na tisoče jih prebiva pod milim nebom, ker se ne upajo v hiše.

Dne 25. okt. Cesarju je že mnogo boljše. Kašelji je že skoraj popolnoma pojenjal. Vlada mu je prigovarjala, naj bi šel na jug, da si zdravje popolnoma utrdi. O tem pa on noče nič slišati. — Danes sta podala ministra Fort in Pacak skupno pismo ostavko ministrskemu predsedniku Becku. Najbrž cesar ne bo sprejel ostavke, dokler ne bo rešena nagodba. — Včeraj so se začela na Dunaju trgovinska pogajanja s Srbijo.

Dne 26. okt. Cesar je minolo noč izvrstno spal, ker sta nahod in kašelji skoraj popolnoma izginila. — V Maroku zbirata oba sultana privrženec in vojake. Na pogorju blizu Casablance se prikazujejo jezdeci. Marokanci se vedno bolj izogibljajo Casablance. — Iz Benetk se poroča o veliki škodi, katero je naredila povodenj. Mnogo mostov, železnice in ceste so razrušene. — V okraju Üsküb na Turškem so umorili neznan storilec osem Bolgarov. Grozovitega klanja v Makedoniji še vedno ni konec.

Dne 27. okt. Stanja cesarja je vedno boljše. Minolo noč je bila zopet dobra. Ob 9. dopoldne je cesar bil v svojem gradu pri maši. — Iz Rusije se poroča o treh napadih na vlake. — V Maroku so se začeli zopet boji. Mulej Hafid je napadel 25. t. m. mesto Mogador. Francoske ladije in vojaki Abdul Aziza so branili mesto.

Dne 28. okt. Cesarja še vedno prigovarjajo, naj se preseli v milejšje podnebje. Dosedaj se cesar še ni odločil. — Veliki vojvoda toskanski Ferdinand IV. je nevarno zbolel na Solnograškem, kjer sedaj prebiva. — V Rusiji se vršijo sedaj volitve za tretjo durno. Zmernejša stranka bo imela bržkone večino. — Korejanci nadaljujejo boj proti Japoncem. Posebno v gorah se zbirajo nezadovoljneži in napadajo japonske čete, ki so posedle Korejo.

Razne novice.

* **Osebnosti.** Prestavljen je davčni asistent g. Fr. Sedlak iz Celja v Radgonb. — Sodnijski izpit je napravil g. Ivan Zemljič, avskultant v Mariboru.

* **Zadeva dr. Benkovič—dr. Sernece** pred častnim sodom proti dvoboju. V četrtek dne 24. t. m. se je vršila razprava o tej znani zadevi pred častnim sodom splošne avstrijske zveze zoper dvoboj na državnem sodišču na Dunaju. Predsedoval je častnemu sodu Nj. ekselence Stanislav vitez pl. Madejski, tajni svetnik in vseučiliški profesor Emil Schrutka pl. Rechtenstamm ter dedni grof in c. in kr. komornik Ferdinand Trauttmansdorff. Častni sod je na razsojo častne zadeve pozval državnega poslanca dr. Benkoviča; dr. Janko Sernece se mu ni hotel podvreči, vključ v neredi vojnega ministrstva, izišli pred par leti, ki priznava častni sod zveze zoper dvoboj. Dr. Janko Sernece je izjavil, da je zadevo predložil vojaškemu častnemu sodu v Mariboru. Razsodnikov ni izvolil dr. Benkovič sam, ampak načelstvo zveze zoper dvoboj pod predsedstvom grofa Jaroslava Thun; v načelništvu sede najodličnejši možje avstrijske aristokracije, parlamentarcev in učenega sveta; vsak najmanjši sum pristranosti je tedaj izključen. Razprava pred častnim sodom se je vršila z največjo natančnostjo; saj je trajala tri ure. Zaslišan je bil dr. Benkovič sam, dalje kot priča državni poslanec Pišek, ki je tudi bil na shodu v St. Juriju ob juž. žel.; prečitalo se je zapisnike, sestavljene od zastopnikov obeh strank, dalje časnikarska poročila. Pojasnilo se je zlasti, zakaj je dr. Benkovič smatral kot žaljiv dr. Serneca medklič: Saj se je tudi on (dr. Benkovič) trikrat gori peljal!, na katerega je dr. Benkovič odgovoril: Vi ste lažnjivec, ako tega ne dokažete! Dr. Sernece

je hotel namreč dr. Benkoviča dolžiti zveze z Nemci v Hrasniku ter socialni demokraciji v istem trenutku, ko je on v svojem govoru ožigosal nemško-nemčursko-narodno-liberalno zvezo pri ožjih volitvah. Dr. Benkovič je ponudil častno zadoščenje za besedo lažnjivec, toda dr. Sernece je zahteval od njega ponižanje, češ, da naj izjavi, da je brez najmanjšega povoda žalil dr. Serneca; a ta kot rezervni častnik ni staval kavalirske pogoje, ampak naravnost otroče, n. pr., da se ima ta izjava pred cerkvijo dati preklicati in tako dalje. Take pogoje je dr. Benkovič odklonil. Častni sod dne 24. okt. je razsodil: Dr. Benkovič je v častni zadevi z dr. Sernecem ravnal pošteno in častno, on se ni pregrešil zoper zakone o časti in dostojnosti; častni sod mu ta svoj izrek ponudi v popolno zadoščenje. S tem je g. poslanec dr. Benkovič dobil zadoščenje od mož, ki spadajo med najodličnejše v naši državi bodisi po izobraženosti in olik, bodisi po rodu in stanu, bodisi po službi. Tako sodijo možje, ki vedo, kaj je poštenje in čast, tisočkrat bolj nego vsi liberalci. Spominjamo se, kako so naši liberalci veselja zarajali, ko se je izvršil surovi in nečastni napad na dr. Benkoviča. Kaj pa porečejo sedaj, ko so tako krepko dobili ne samo po željstih, ampak tudi še kam drugam? Skodovati so hoteli političnemu nasprotniku, spraviti ga ob dobro ime, zdaj pa so sami razkrinkani pred svetom v vsi svoji nečastni in divji surovosti. Mi pa se veselimo, da je naš vrli in delavni poslanec dobil tako sijajno zadoščenje ter mu kličemo: Živio dr. Benkovič! Neustrašeno naprej za pravice našega kmečkega ljudstva in slovenskega naroda!

* **Pasji bič** Narodne stranke je prišel v pretresovanje pred častnim shodom zveze zoper dvoboj. Bivši minister Stanislav vitez pl. Madejski, vseučiliški profesor in nekdanji rektor Emil Schrutka, grof Trauttmansdorff in drugi odlični možje sodijo, da pasji bič ni pošteno in častno orožje v političnem boju. Kako pa sodi Narodna stranka, ne vemo. Dvomimo, da bi ji ta obsodba odprla oči; dvomimo, da bi se ta stranka, ki živi od samega hujskanja in natolcevanja in hinavstva, mogla povspeči do plemenitejših političnih sredstev. Samo to ji povemo, naj nikdar ne pozabi, da so za nami in z nami krepke kmečke pesti, katere včasih že prav težko krotimo, da malo ne zrahljajo in ponižajo nadutih in predrznih liberalnih butic. Sernecevi pasji bič pa vsekako zasluži, da ga Narodna stranka skrbno shrani v celjski hranilnici, v Narodnem domu, kot dokaz, na kako viteški način in s kakim orožjem je ona vodila boj proti rodnim bratom na Štajerskem in kako je delala v prosep „milega“ slovenskega naroda.

* **Javna spoved Narodne stranke.** „Narodni List“ od dne 10. t. m. št. 45. piše, da mora glavni zbor Narodne stranke dne 3. novembra preresetati njeno dosedanje delo, brezobzirno razkriti morebitne pregreške, ki so se izvršile, začrtati mora ob enem pot, po katerem ima hoditi stranka prihodnje leto. Ta izjava nas veseli. Glavni zbor Narodne stranke bode tedaj molil dne 3. novembra velik narodni konfiteor. V njem bodo gospodje brezobzirno razkriti morebitne dosedanje pogreške svoje stranke. Tako je prav! Pričakujemo, da bodo gospodje gotovo brezobzirno razkriti svojim pristašem, da njihovi zaupniki iščejo pomoči in stika z nemško, protestantsko „Südmarko“ po poslancu Markhlu. Z vsemi kemičnimi pripomočki bodo morali izpirati ta madež. Zakaj sami ne pomagate? Pričakujemo, da se bodo slovenjraški naprednjaki in drugi požurili s svojim poročilom o dostojnem vedenju in bodo obsodili znano afero pri Šuku, se zgražali nad neosnovanim napadom na veselico tamburaškega društva. Gg. Erkerju in Žagarju se bode izreklo iskreno sožalje? Kaj ne? Nađejamo se, da se bode brezobzirno razkrilo, kako so ob času volitve organizirano lovili g. Robiča po Šmartnem, ko ga še tam ni bilo — pravega govornika niti poznali niso. Sami znaki napredne dostojnosti! Upamo, da bodo g. Ježovniku povedali v brk, da naj ustavi v prihodnje svoja zapurna poročila županom, da je izposloval 100 mil. kron za kmete, katerih ni nikdar izposloval, nadalje, da je njegova dolžnost, glasovati v državnem zboru za podporo vsled nezgod poškodovanim kmetom, ne pa zapustiti — meni nič, tebi nič — državne zbornice. Upamo, da bode te obsodili rokovanjaško gonjo razdivjanih nekaterih svojih pristašev, ob volitvah, ko si pristaši S. K. Z. niso bili življenja varni. Pošteno morate ošteti liberalne lažnjivec, ki so v kozjanskem okraju pravili volikem, da je g. dr. Korošec advokat in da živi ločen od svoje žene, da se bo vsled nove vinske postave pobiral davek, katerega je povzročil g. dr. Korošec itd. itd., kar je še drugih lažij iz vašega tabora. Če bi hoteli vse navesti, zmanjkalo bi nam prostora. Upamo, da bodo svoje pristaše posvarili, naj nikar ne razširjajo govornice, da je g. dr. Korošec kriv, da je cena hmelju tako nizka. Ako je g. dr. Korošec kriv, zakaj se g. Roblek temu ne ustavlja? Ako pa je Roblek tako brez moči proti dr. Korošecu, kako si pa še upa zastopati koristi svojih volilcev? Tu se zna pripetiti, da obrnejo volilci g. Robleku hrbet in iščejo odpomoči pri g. dr. Korošecu! S takimi govoricami spravijo naprednjaki svojo lastno stranko v precep. Pričakujemo, da bodo brezobzirno in kritično preresetavali, da ne gre pisavo „Slov. Gospodarja“ na zborovanjih Narodne stranke kar tja v nem dan obsojati. Ali hočete s tem postopanjem iz-

raziti nezaupnico „Slov. Gosp.“? Saj „Slov. Gosp.“ ni vaš list — ni vaše glasilo. A oprostite! Vi se zgražate samo nad pisavo, nad trditvami „Slov. Gosp.“. Potem pa morate trditve „Slov. Gosp.“ z jasnimi dokazi ovreči. Jasno in stvarno morate dokazati, da ni res, kar piše „Slov. Gosp.“. Ako pa tega ne storite, ali ne morete storiti, ker piše resnico, čemu se nad „Slov. Gosp.“ zgražate? Ali se to ne pravi, zgražati se nad resnico? Kje je tukaj doslednost? Le tem potom se dela čast časnikarstvu. Glavni zbor Narodne stranke — pišete — mora kritično preresetati njeno dosedanje delovanje. Veseli nas! Le preresetavajte prav pridno — in če vam kritičnih rešet zmanjka, vam radi postrežemo! Koliko pristašev „Štajerca“ ste do sedaj spreobrnil? Kako ste spreobrnil „Štajerca“ samega, ki vas in vaše delovanje prav tako obsoja, kakor mi obsojamo njegovo pisavo in njegova načela. In vendar ste pisali v prvih številkah „Narodnega Lista“ in v „Domovini“, da boste spreobračali Štajerčijance. In mesto tega ste se spravili nad pristaše Kmečke zveze, spravili ste se nad katoliško duhovščino. Od kedaj pa tvorijo vsi ti Štajerčeve pristaše? Mejnike v dosedanjem razvoju Narodne stranke ste postavili čisto na napačna tla. Treba jih bo torej postaviti kam drugam, ne pa na katoliške prižnice, spovednice, farovže, Marijine družbe, afrikanse misijone, in Bog si ga vedi kam se! Kam? To bi radi izvedeli. Pa saj boste o tem novem mejniku gotovo natančno in kritično poročali!

* **Kedo je podležji?** Svoj čas sta „Slovenski Narod“ in liberalni „Gorenjec“ osrečila svoje bralce z lažjo, da je kaplan Zabret v Gorjah pri Bledu napravil vse polno dolgov in jo potem potegnil v Ameriko, pustivši svojim upnikom samo sled za seboj. V dotični časniški zlagani notici je bilo tudi omenjeno, da je Zadrudna zveza v Ljubljani posodila kaplanu Zabretu večjo svoto denarja, za katerega je jamčil neki kmet, ki bo sedaj moral plačevati dolg za kaplanom. Celjska „Domovina“, ki išče po drugih časnikih zlaganih notic o duhovnikih, je seveda tudi to vest ponatisnila. „Slovenski Nar.“ in „Gorenjec“ sta pozneje prinesla sama od sebe popravek, da je cela ta vest neresnična, ker je kaplan Zabret v dobrih premoženjskih razmerah in službuje v Št. Vidu nad Ljubljano. Da tudi Zadrudna zveza v Ljubljani nobenemu posamezniku ne more posejati denarja, to ve šefredakter „Domovine“ g. Jošt prav dobro. Kljub temu pa je liberalna „Domovina“ toliko slabša in podležja kot oba kranjska liberalna lista, da je popravek notice šele sprejela na izrecno zahtevo Zadrudne zveze v Ljubljani, ker bi sicer dobila tožbo. Kateri list je torej slabši, „Domovina“ ali „Slovenski Narod“?

* **Nesramna lažnjivost** „Narodnega Lista.“ Teden dni je preteklo, ko je „Slovenski Gospodar“ opisal in dokazal vso goloto in lažnjivost njegovega podlistka „Vera ljubezni v srednjem veku.“ Ali list si upa te neumnosti nadaljevati! Ni ga sram! Ako se psu na rep stopi, se pobere, ta listič pa naprej kavka. Peter Arbuez, ki je umrl 1. 1485., muči, kakor piše ta inteligentni list, že luteranke, ko je Luter še v sami srajčki okoli letal (roj. 1483)! „Narodni List“ že ve, za koga piše! Potem še doda črtico o odpravi studenjskega samostana, češ, da je to zgodovinska dogodba! In vendar je nezdgovinska nevestnost in laž. Prvič ni bil samostan ustanovljen l. 1263., ampak 1245; drugič v celem letu 1782. ni bilo nobenega pouka za tretjerednike v Studenicah; tretjič bi bil imel cesar Jožef za več let opravka, če bi bil hotel kot berač obhoditi vseh 700 samostanov, katere je odpravil obenem s studenjskim; slednjič se to ni zgodilo l. 1782., ampak s cesarskim pismom z dne 30. oktobra 1781. Ako koncem želi nevedni pisatelj, da bi še kak drugi Jožef pognal sedanje magdalenke iz njih samostanov, moramo samo reči, da je samostan ravnotako ali še bolj pošteno pridobljena last, kakor premoženje kateregakoli državljana. Francoska revolucija je pokazala, da se taki napadi na zasebno imetje lahko sicer začnejo s cerkvenim premoženjem, a pozneje pride pa tudi vrsta na — razne demagoge. Seveda pri kakem spuljanem študentu se ne bi veliko dobilo, morda več pri kakem liberalnem sotrudniku.

* **G. ravnatelj Jošt** in celjska Zadrudna zveza. Večkrat je poslal že popravke v slovenske liste g. Jošt, da ne goni nobene politike. S temi popravki se hoče pravi v javnosti, ker ve, da škoduje njegovo postopanje in pa poslovanje, ki sloni le na politični stranki „Narodnega Lista“, največ Zadrudni zvezi celjski. Njegovim sladkim ugovorom v zasebnem občevanju in pritrjevanju, da dela nad strankami, pa ne verjame nikdo več. Če je še kdo, ki bi mu zapul, ga opozorimo na razne opazke, katere je Jošt dejanski večkrat že izustil. Če so zahtevali ponekod v odbor novega denarnega podjetja svojega župnika, se je Jošt vedno hitro odrezal: Brez črnih bomo že opravili. G. Jošt, boste tudi to popravili? Hočete imeti priče za te vaše žalitve? G. Jošt dela pri osnovanju denarnih zavodov le iz strankarskega namena. To je dognano. Zadrudna zveza celjska je imela dober namen, dokler še ni spravila agitatorjev Narodne stranke na krmilo, toda ta namen se vedno bolj podkopava, zato skrbe pa strastni liberalni mladiči, ki so se zdaj začeli zbirati okoli Jošta, katerega poprej tudi marali niso zaradi vsemoččnosti njegove. Da si ohrani svojih prijateljev, dela pri denarnih zavodih na njihov mlin. Zato velja za Jošta pri ustanovitvi vsakega denarnega za-

voda glavno načelo, delati za Narodno stranko. Povod si zbere zavedne pristaše Narodne stranke in jih pouči, da vzamejo po 10 deležev, toda roti jih, da drugim, zlasti pristašem Kmečke zveze ne smejo dovoliti več kot k večjemu en delež, dasi so ravno ti povsod najbolj ugledni in uplivni možje. Je-li to zopet neresnica, g. Jošt? Ganite se le, dokazali vam bomo. Kaj pa reče k temu Zadrudna zveza v Celju? Nič, lepo molči!

* **O celjski Zadrudni zvezi**, krožijo v zadnjem času zelo čudne govorice. Da je ravnatelj te Zadrudne zveze Jošt eden glavnih agitatorjev Narodne stranke, ki bije boj proti duhovnikom na celi črti, je dognana resnica. Ravno tako je resnica, da Jošt in njegovi uradniki ob ustanovitvi posojilnic ljudi nagovarjajo zoper duhovnike, češ, naj se jih ne sprejme kot člane posojilnic. To vse je šlo sedaj na rovaš ednega Jošta, sedaj smo pa zvedeli, da je celjska Zadrudna zveza dovolila „Narodnemu Listu“ podpore K 10.000. „Narodni List“ in „Domovina“ v zadnjem času napadeta duhovnike na enako nizek in podel način. „Domovina“, ki je nekako poloficijozno glasilo celjske Zadrudne zveze, si celo upa dvomiti nad tem, je-li katoliška vera edino prava ali ne. To dejstvo smo morali pribiti v znanje onim gospodom duhovnikom, ki še danes sodelujejo pri posojilnicah, koje so včlanjene celjski Zadrudni zvezi.

* **Učiteljica Wah** in liberalna gonja proti njej. Najprvo je planil po nedolžni gospodični „Slovenski Narod“, nato pa dodal še surovosti „Domovina.“ Surovost in zlobnost imenujemo tako pisavo, ki kliče naravnost občino in oblasti proti mladi gospodični, ki se ne more braniti. Lumparija je pa naravnost, da napadeta lista, ki hočeta biti narodna, ki hočeta zagovarjati narodne težnje, zlasti težnje slovenskega uradništva in učiteljstva, nastavljenje slovenske deklice, ki govori in čuti boljše slovenski, ko uradnika teh listov, ki je vzgojena slovenski v najlepšem smislu, ki ima stariše, kateri glede narodnosti, dasi so nižjega uradniškega stanu, pač nadkrijujejo takozvane slovenske obitelji. Boleti mora očeta, ki vporabi vse svoje moči, da vzgaja narodno v mestu, kjer so tako težavni pogoji za slovensko vzgojo otrok, ko čita takó grde napade na svojega otroka v narodnostnem oziru, zlasti če ima mirno vest in ve, da je otrok navdušen za svoj narod in zmožen popolnoma svojega jezika. Pozivljamo in prosimo župana, obče spoštovanega gospoda Urbanca, da sam pojasni stališče tema dvema listoma, ker v ožjem občevanju z učiteljico lahko dobro presodi, če je gospodična slovenskega pokolenja ali nemškutarskega mišljenja. Da bode zadoštila učiteljica formalnim zahtevam glede slovensčine, naj bodeta ta lista brez skrbi. Gospodu učitelju, katerega imamo na sumu, da je vprizoril gonjo proti Slovenki, bomo posvetili vdrugič ravno glede narodnosti več zanimivih točk. Gotovo je, da napad ne izvira iz gorečega domoljubja, temveč da je le izbruh osebnega kruhoborstva. In za osebne sebičnosti gotovo tudi ne bode šel občinski zastop po kostanje v žerjavice; toliko razuma pač imajo tudi občinski odborniki! Ti gotovo dobro presodijo, da je celo velika dobrota in izredna sreča, če dobi še Slovenka v mariborskem okraju kako učiteljsko mesto. Stari nemškutar, ki je povzročil svoj, takega klobička ne pozna, ker on ni dosegel svojih koristij.

* **Slovenski dijaki**, „upanje naše domovine“ v Celju. Upliv naprednjakov na celjsko gimnazijsko mladino zori grenke sade. Še-le nekoliko mesecev je tega, da so gimnazijci-fantolini v Plojevi gostilni javno psovali v šolski službi osivelega profesorja z oslom. Profesor je to psovko mirno v žep vtaknil. Zakaj, nam ni znano. V ravno tej gostilni je v Silvestrovi noči tamburalo do dveh popolnoči 14 nižjegimnazijcev, med temi so bili tudi 12- in 13letni otroci; to vse pod vodstvom in nadzorstvom nadučitelja slovenske okoliške šole. Poročali ste tudi, kako se je pred kratkim umaknil iz Narodnega doma slovenski profesor pred lastnimi učenci, ko so mu nežno namignili, naj to stori, s pesmijo: „Kaj nam pa morejo, če smo vesel.“ Stanovska čast bi bila od dotičnega g. profesorja vendar drugo postopanje zahtevala. Vendar strah, da bi ne zgubil med filistri že ogledane popularitete, mu je narekoval, tako postopati. Sedaj se zbirajo ti fantolini v neki gostilni v Lavi vsako sredo in soboto in kalijo mirnim vaščanom nočni mir. Naši napredni gimnazijci, s katerimi se o tem nečemo prerokati, so si tudi ustanovili svoj list in ga krstili „Svoboda.“ Lastnik, izdajatelj in urednik mu je Rasto Pustolemšek, mož, ki je že trikrat maturiral, potem pravo študiral, a ko nečeno obesil vse skupaj na klin in pribežal v uredništvo „Slov. Nar.“ Ta mož je tedaj voditelj naše srednješolske mladine. Človek bi se k temu početju smejal, ko bi ne imelo resnega ozadja. Pokrovitelj tega podjetja je namreč g. Ivan Hribar, župan ljubljanski in državni poslanec, ki je preštudiral celih 6 gimnazijskih šol. Gimnazijci, če hočete tudi vi Hribarja posnemati, prosto vam, a opozarjam vas, da sedaj ne postane nobeden več s 6 šolami generalni agent kake banke, ampak: k večjemu kak boren pisec. Ostali 5 podporniki „Svobode“ kakor: Roblek, Majdič, Trnkoczy, Knez in Predovič bržkone niso vedeli, zakaj se gre in podprli so „Svobodo“, da se znebijo vsiljivih beračev. Mimogrede omenimo, da je priteklo tudi nekaj Grenadirbirtovega denarja v blagajno za „Svobodo.“ Čudna so pota božje previdnosti.

* **Na naslov g. drž. posl. Ježovnika.** Ker „Narodni List“ in „Domovina“ ne moreta nikakor ovreči naših trditvev o vaši zvezi z nemškutarji, vas vprašamo le še kratko in prosimo odgovora: Je-li res, da ste se pred volitvijo šli klanjat vsakemu nemškutarju in prositi glasov? Je-li res, da so vam prišli po izvolitvi čestitat v prvi vrsti nemškutarji? Je-li res ali ne, da niste pri zmagoslavju razobesili niti ene slovenske zastave? Je-li res, kar je trdil g. Pribožič javno, da ste se pogodili z nemškutarji glede volitev v okrajni zastop in tržko občino? Radovedni smo na Ježovnikov odgovor. Videli bomo, kdo laže, mi ali „Domovina“ in „Narodni List.“

* **Učiteljska mesta.** Do 30. novembra so razpisana mesta: nadučitelja pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. (III. plačilni razred), učitelja v Reki pri Hočah, v Št. Ilju v Slov. gor. in v Vuzenici (vse v II. pl. razr.).

* **Velik uspeh Slovenskega kluba.** Po posredovanju Slovenskega kluba bo vlada I. in II. državno gimnazijo v Ljubljani ter gimnaziji v Novem mestu in Kranju popolnoma poslovenila. Le toliko se bo učilo v nemščini, da se učenci nauče tudi tega jezika.

— **Tržne vesti.** Že koncem zadnjega tedna so postajale tožbe o suhem vremenu na Ogrskem močnejše in ta teden niso ponehale, ampak so se še bjačile. Naša tržišča, ki nastopajo popolnoma samostojno, brez ozira na inozemsko, so se utrdila, cene so se začele pomikati navzgor. Današnje stalnosti je največ krivo suho vreme, ki onemogočuje sejanje zimo, ker je zemlja pretrda. Svetovni trg je nekoliko razburkan od dogodkov v New-Yorku. Kakor znano, je postal denarni trg New-Yorka pozorišče velikih nemirov, kjer so depozitne banke z majhnim tleničnim kapitalom delale velike spekulacije, ter tako zagazile na nezdravo podlago. Ponudbe so jako skromne, promet neznačen, ker se kupci po možnosti rezervirajo glede na visoke cene in na skromne ponudbe, ki bi živahnejši zahtevi ne zadostovale. Povdarjati se moramo, da je koncem tedna tendenca postala nekoliko medležja, ker Amerika je spravila mnogo blaga na pot v Evropo. — Pšenica. Ponudbe majhne. Nihče ne sili z blagom, vendar si je pridobila s tem tednom okoli 15 vinarjev. Mlini si ne upajo prav na dan kot kupci, ker moka jim še vedno dela sitnosti. — Rž. Prvo vlogo današnje igra rž, ki svoje cene neprenehoma dviga, vendar se ponudbe vkljub visoki ceni nočejo pomnožiti. Iz tega sklepa, da mora biti malo blaga v rokah lastnikov, ker neverjetno je, da bi bila vzrok neznačnim ponudbam rezervacija lastnikov blaga. Rž si je pridobila tekom tedna za približno 20 vin. — Oves se ponša za voljnimi odjemalci in se vsled tega drži. — Turščica. Kakor je oviralo suho vreme sejanje ozimine, tako je pospeševalo spravljanje turščice. Letošnja letina ni le jako obilna, ampak tudi zdrava, zrno je lepo in suho, tako da bo v kratkem pripravno za transport. Kljub temu se tudi to blago draži. — Moka. Kupčija s tem blagom je jako mirna, ker zvišanje žitnega trga je zopet potlačil živahnejši promet, ker konzum vendar nima pravega zaupanja v današnji položaj, saj se danes zahteva, posebno za rženo moko, višje cene, ko pa leta 1897., ko je bila letina jako slaba. Letos imamo pač srednjo letino. Na sklep neki nočejo kupovati, ker že danes ne služijo nič, konzument pa je tudi nezadovoljen z današnjimi velikimi (!) žemljami. Večje zanimanje uživajo temnejše vrste pšenične moke, ki so primeroma s finimi vrstami visoke v ceni in tako nekoliko oškodujejo mlinarje za izgube pri finih mokah. — Otrobi in klajna moka so jako visoki in stalni. Dunajska produktna borza je nastopila odločno proti vsaki prepovedi izvoza krmil. Visoke cene, ki se dosejajo v inozemstvu, posebno v Nemčiji, oškodujejo mline za izgube pri moki, in ako bi se prepovedal izvoz, izgubijo naši mlini najboljšega odjemalca, rajhovske Nemce, ki že sedaj očitajo našim mlinom, da se hočejo tako na zaželjen način otresti svojih obveznosti. Vse te zahteve po prepovedi izvoza pa baje niso povsem opravičene, ampak se hoče še bolj vznemiriti interesente in žitna tržišča. Bodočnost bo pokazala, ali današnji položaj trga odgovarja resnici ali ne. — Hmelj. Cena je zopet za dobrih 5 K šla ta teden navzgor, posebno srednje in nižje vrste gredo dobro (Zalec K 130—145), tendenca jako krepka.

* **Naročitev ameriških trt.** Opozarjamo vinarje na razglas deželnega odbora med inse-rati današnje številke zaradi naročitev ameriških trt iz deželnih trtnic.

* **Viničarski tečaji.** Opozarjamo na tozadevni razglas deželnega odbora med inserati.

* **Podpora za dijake.** Posojilnica v Mariboru podela za šolsko leto 1907-8 iz ustanove rajnega g. Franca Rapoca deveterim visokošolskem podpore v znesku po 300 K. Pravico do teh podpor imajo dijaki slovenske narodnosti, posebno iz mariborskega in šoštanskega okraja. Prošnje za podporo, obložene s krstnimi listi, spričevali uboštva, spričevali o iz-pitih in z indeksii, naj se vložijo pri posojilnici v Mariboru do 20. novembra t. l. V prošnji naj se tudi omeni, uživa li prošnik že od drugod kako podporo in v katerem znesku. Navesti je tudi študijski semester. V Mariboru dne 30. oktobra 1907. Ravnateljstvo.

* **Slov. kat. akad. društvo Danica** na Dunaju izvolilo je na občnem zboru dne 22. t. m. sledeči odbor za zimski tečaj: cand. phil. Ernest Tomec, predsednik, cand. iur. Ivan Mazek, podpredsednik,

cand. iur. Anton Pogačnik, tajnik, stud. agr. Florijan Božič, blagajnik, stud. iur. Ivan Majerle, knjižničar in stud. med. Matija Justin, gospodar.

* Slovensko kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu si je izvolilo na svojem I. rodnem obnem zboru dne 25. t. m. za zimski tečaj 1907—8 naslednji odbor: Tov. cand. iur. M. Malnerič, predsednik; tov. stud. iur. B. Schaubach, podpredsednik; tov. stud. med. A. Arušek, tajnik; tov. stud. iur. I. Milač, blagajnik; tov. stud. iur. A. Ogrižek, knjižničar; tov. stud. iur. F. Logar, gospodar.

Mariborski okraj.

m Sv. Jožef pri Mariboru. Zadnji zbor društva za zidanje novega zvonika nam nudi sledečo sliko: Rednih udov je bilo 299 z doneski 552 kron 80 vin. Doneski neudov so znašali 240 K 1 v. Vsega skupaj se je torej nabralo letošnjo leto 792 K 81 v. Lanski kapital z obrestmi znaša 15.664 K 27 vin. Izdalo se je 6 kron. Do zadnjega obnega zbor se je torej nabralo 16.457 K 8 v. Vsem blagim darovateljem tisočeri: Bog povrni. — Odbor društva si ob enem usoja prositi stare ude, daprispevajo draga volje letne doneske. Nove ude pa najprijaznejše vabi, da pristopajo, ker je še veliko podobie sv. Jožefa, ki bi bile rade razposiane.

m Maribor. Mariborski mestni svet je sklenil, da se sezida most čez Dravo v nadaljevanju Gosposke ulice. V deželnem zboru je namestnik rekel, da pride ta most najdražje. Kaj pa je mariborskim Nemcem za denar, saj ne plačujejo oni, ampak ljudstvo. Med prebivalstvom vlada vsled tega upravičeno ogorčenje.

m Volitev v okrajni zastop mariborski. Kjer je le mogoče, škodujeta celjska lista politiki obmejnih Slovencev. Ko se je tihim potom že zdavno pripravljalo za volitve v okrajni zastop, so morali ti kratkovidneži nesti stvar na veliki boben, seveda z napadi na drž. posl. Pišeka in pa Kmečko zvezd. S temi napadi so opozorili le nemškutarje, da so začeli delati z vso silo, kakor le ti znajo, ker imajo vse orožje v rokah. Nameravalo se je tudi udeležiti se v skupini veleposestnikov, toda merodajni možje so odločno odsvetovali, ker se je po natančnem računu dognalo, da bi zbrali, če spravimo do zadnjega moža vse na volišče, le kakih 70 glasov od 365. Hoteli smo tudi tukaj šteti svoje glasove, kar bi bilo pravilno. Toda prevladalo je mnenje nekaterih gospodov, da bi s tem še bolj opozorili nasprotnike na odpor v skupini kmečkih občin. V teh se je sedaj storilo vse, kar je le sploh mogoče, in sicer takim potom, da bi nasprotniki niti ne stutli. Seveda zopet moreta poseči celjska lista vmes, da opozarjata nasprotnike, ki bodo skušali pridobiti še itak omahljive župane na svojo stran, katere se je že precej pridobilo za slovensko listino. Vidi se pač, da je tem ljudem zmaga deveta briga, če le vdarjajo po Kmečki zvezi in poslancu Pišek, ki neutrudljivo dela od osebe do osebe, zlasti pri omahljivcih, samo da bi se enkrat tudi tukaj dosegel kak narodni uspeh. Zalostno je le, da sta ta lista, kolikor se že zdaj pozna, pokvarila, kar je bilo že doljenega. Mi smo v „Slov. Gospodarju“ molčali o tielovanju za te volitve, ker vemo, da ni spretno delati v takih zadevah, če se obesijo na veliki zvon. Krivda vsakega poraza zadene le te celjske neprevideže, ki ubijajo vse, kar ne gre izpod njihovih rok.

m Laporje. Zadnjo soboto je šlo okoli 10 mladeničev iz naše župnije in še več iz sosednih na Koroško k železnici delat, malo prej pa nekateri na Zgornje Štajersko v rudokope. Sploh se opazuje, da zapuščajo moški domačo grudo ter gredo v Ameriko in druge kraje za zaslužkom, doma pa je silno pomanjkanje delavskih moči. — Za načelnika krajnega šolskega sveta je izvoljen g. Košič iz Hošnice, ker je prejšnji moral odstopiti. Ko bi prej izvolili pravega moža, bi izostalo precej prepira, zmede in — stroškov.

m Pesniški kolodvor bodo razširili.

m Mariborski okrajni zastop. V skupini veleposestva, v kateri se kmetje niso udeležili volitev, so bili izvoljeni sledeči: Vincenc Bachler, tovarnar v Račjem; Franc Baumgartner, veleposestnik v Jareninskem dolu; Ferdinand Jagritsch, trgovec v Selnici ob Dravi; dr. Fr. Kornfeld, zdravnik v Mariboru; Avg. Löschnig, veleposestnik v Št. Lovrencu nad Mariborom; Ludvik Petz, veleposestnik v Špičniku; Alfred vitez Rossmann, graščak v Radvanju; dr. Schmiderer, župan v Mariboru; Fr. Urban-tschitsch, veleposestnik v Vilkomu.

m Sv. Peter nize Maribora. Društvo „Skala“ priredi v nedeljo dne 3. nov. ob 8. uri popoldne v Muršičevi gostilni predavanje. Govoril bo znani veštak Vladimir Pušenjak iz Ljubljane: 1. Splošno o zadružništvu, 2. o Rafajsenovih posejilnicah, 3. o gospodarskih zadružah (nakupovalnih, prodajalnih, živinorejskih, sadjarskih in vinarskih). Možje, mladeniči, kmetje, viničarji, vsi pridite!

m Kat. slov. izobraž. društvo v Laporju priredi v nedeljo, dne 3. nov. t. l. po večernicah v društveni sobi poučno zborovanje s poučnim predavanjem, petjem in deklaracijami. Pridite polnoštevilno vsi udje in prijatelji društva in izobrazbe! Pridejo naj tudi vsi, ki so si v spomladu po potovalnem učitelju g. Goričanu naročili sadna drevesa.

m Slov.-goriško vinorejsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. vnovič vabi vse društvenike h glavni skupščini, katera bo v nedeljo dne 17. nov. t. l. popoldne po večernicah v prostorih bral. društva pri Sv. Benediktu z istim vspremem, ker se na Mihaelovo nedeljo ni zbralo zadostno število udov in se tedaj glavna skupščina ni mogla vršiti.

Ptujski okraj.

p Cena stanjem je padla na štiri krone za vagan.

p Stopree. Zaradi dreves, katera so zlikovci leta 1904. občili, začela se je zopet preiskava pri sodišču v Ptuj. V torek dne 22. oktobra je bilo v tej zadevi zaslišanih nad 20 prič.

p Lešnica pri Veliki nedelji. Blago rodbino Kuharič je zadela bridka izguba. Dne 24. t. m. so nesli štirje hvaležni sinovi svojo nepozabno mater Ano Kuharič k zadnjemu počitku. Da je rodbina Kuharič obče spoštovana in priljubljena, je pričala nenavadno velika množica pogrebeev, med njimi 4 duhovniki, ki so opravili mrtvaške molitve. Z globoko v srce segajočimi besedami je vzel slovo od svoje pokojne tetke tukajšnji rojak, prečastiti mil. g. kanonik Fr. Meravec, ki je vodil tudi mrtvaška sv. opravila. G. Florijan Kuharič se je v izbranih besedah zahvalil mil. g. kanoniku Moravecu, vlč. Jožefu Meško, domačima čč. gg. duhovnikoma in pa vsem pogrebeem. Naj blaga mati vrlih, vernih in narodnih sinov v miru počiva!

p Sv. Lovrenc na Dr. p. V nedeljo je bil pri nas v hiši preč. g. stolnega dekana dr. Mlakarja ustanovni shod bralnega društva. Zbralo se je nad 100 vrlih gospodarjev, kmečkih mladeničev in deklic, ki so z zanimanjem poslušali govor odposlanca S. K. S. Z., prof. dr. Verstovška, o izobrazbi sploh in o namenu bralnih in izobraževalnih društev. Vsi so obljubili, da bodo zvesti člani novoustanovljenega društva, in so takoj pristopili kot udje v lepem številu. Po sprejemu pravil si je zbor izvolil iz raznih vasij te-le odbornike: g. kaplana Kociper A. za predsednika, posestnika Tumpaj J. za podpredsednika, mlad. Rogač A. za tajnika, Fošnerič M. za njegovega namestnika, mlad. Napast M. za blagajnika, velep. Mlakar S. za njegovega namestnika, mlad. Kukovič Iv. za knjižničarja. Pregledovalca računov sta pa g. župnik Ozmeč in župan Napast Fr. Kot ustanovnika sta pristopila preč. g. stolni dekan dr. Mlakar, ki je dal svojo hišo društvu na razpolago, za kar se mu najiskrenejše zahvaljujemo, in pa č. g. župnik Ozmeč. Bog blaj, da bi društvo procvitalo! Odborniki na delo!

p Janežovec. Pred kratkim smo imeli v naši občini dvakrat zaporedoma občinske volitve. Prvikrat dne 22. septembra. Čeravno so se vršile postavno, jih je neki v občini bivajoči Štajerčijanec in liberalce Franc Knophtl, ki niti posestnik ni, prekučil z namenom, da dobi sedež v odboru; ali pa še mene za rihartarja izvolijo, si je mislil. Pa druga volitev dne 29. septembra je dokazala, da janežovski volilci nimajo zaupanja do liberalcev, ker je imenovani s 7 glasi proti 15 in 16 propadel. Izvoljeni so bili možje korenjaki. Volitev občinskega predstojništva dne 13. t. m. je dokazala sledeče: Za občinskega predstojnika je z večino glasov izvoljen posestnik g. Anton Sever. Občinska svetovalca sta gg. Fr. Arnuš in Avg. Pšeid. Ker je župan starosta g. Franc Kočmut, ki je okoli 20 let skrbno v naši občini gospodaril, zaradi bolezni predstojništvo odklonil, je bil soglasno izvoljen za blagajnika. Zraven teh je še 8 gg. odbornikov, ki so sami zavedni možje. Omeniti še moramo, da je bilo pri volitvi odbora veliko glasov razcepljenih.

p Ptujski Ormig — zopet podjetnik. Kakor nazonanja okrožnica okrajnega glavarstva z dne 25. septembra t. l. št. 31936, hoče Ormig postaviti v Ptuj hišo sirotišnico, kjer bi se sprejemali otroci iz vseh občin ptujskega okraja. Dnarec za to podjetje do sedaj še seveda nima. Skladati bi morale občine, nekaj denarjev bi pa na posodo vzel s trdnim upanjem, da bode že pozneje občine pripravil na to, da bodo za svoje gojence pošteno plačevale in amortizirale dolg za novi mestni zavod. Kmečke občine, varujte se, varujte se novih zanj! Ti otroci iz dežele imeli bi se vzgojiti v novem zavodu in do 14. leta obiskovati — tudi mestne šole! Tako bi se pa zgodilo, da bi se na stotine otrok zopet deželi vsako leto odtegnilo, v mestu bi se ponemčili, mnogo bi jih pobegnulo v svet, mnogo postalo mestnih fakinov, — nova bremena občinam na deželi, bremena brez koneca in kraja! Trepj otroci sirote, ki nimajo starišev, naj se na deželi izroče vestnim varuhom, ki jih vestno pošljejo v naše domače šole na deželi, večji taki otroci so že lahko pastirji, katerih tako zelo primanjkuje, sicer se pa naj na deželi vzgojijo za vestne rokodelce in poljske delavce, katerih nam vedno tako zelo pomanjkuje.

p Na Vurbergu je bila velika radost dne 22. t. m. Veselo so pokali topiči. Zakaj? Prihajal je novi lastnik slavnega vurberškega gradu Jožef grof Herberstajn z gospo grofice. Župan Preložnik z občinskimi odborniki v imenu občine in župnik Kokelj z ključarji v imenu cerkve sta v vznesenih besedah pozdravila novega lastnika. In gospod grof se je takoj skazal kot požrtvovalnega kavalirja, skazal se je kot velik dobrotnik tukajšnjega ljudstva. Daroval je namreč 500 kron za ubožce vurberške župnije. Hvala tisočera! Blagoslov božji spremljaj vse delovanje visokega darovalca!

p Shod zaupnikov Kmečke zveze za ptujski okraj. V nedeljo 27. vinotoka dopoldan ob 11. se je vršil shod zaupnikov Kmečke zveze v samostanski dvorani v Ptuj. Shod, katerega se je udeležilo 80—90 vrlih posestnikov, je otvoril sklicatelj g. M. Brenčič mlajši ter pozdravil navzoče v imenu predlagal g. Rižnera, župana pri Sv. Marjetil predsednikom, in g. Ozmeča zapisnikarjem shoda. V okr. odbor Kmečke zveze so bili izvoljeni: predsednikom g. Miha Brenčič mlajši, veleposestnik v Spuhlji, podpredsednikom g. Janez Grahar, veleposestnik na

Hajdini; tajnikom g. Peter Žirovnik, katehet v Ptuj. Novoizvoljeni predsednik g. Miha Brenčič se zalivali za izkazano mu zaupanje in v daljšem, zanimivem govoru pojasni namen Kmečke zveze, potrebo združenja kmečkega stanu v obrambo svojih pravic in geslo: Svoji k svojim! Da bode kmečka organizacija vsestransko mogočna, želi g. govornik, da se iz vsake župnije izvoli vsaj eden odbornik, ki bi v dejanju in z nasveti podpiral pododbor, na kar so bili izvoljeni sledeči odborniki za posamezne župnije: Vurberg, Krefl Janez, veleposestnik; Sv. Urban, Hameršak Alojz, kmet v Ločkem vrhu; Sv. Lovrenc v Slov. gor., Jakob Horvat, predstojnik; Sv. Andraž, Jožef Ilešič, kmet; Polensak, Meško, predsednik bralnega društva; Sv. Marjeta, Rižnar Franc, predstojnik; Sv. Marko, Vršič Iv., predstojnik; Sv. Vid, Alfons Svet, posestnik; Sv. Lovrenc na Dr. p., Ozmeč, posestnik; Ptujška Gora, Topolovec Jurij, predstojnik; Majšperk, Turkuš, Janez, veleposestnik; Cirkovce, Zorko Melhior, posestnik; Sv. Janž, Golob Jakob, kmet; Sv. Bolfank, Čuček Jakob, kmet. G. Hameršak predlaga, naj se po posameznih župnijah prirejajo shodi, na katerih se naj kmetom razloži pomen in velika korist Kmečke zveze. Ta predlog je bil z navdušenjem sprejet. Za govornike na takih shodih so se oglasili gg.: Miha Brenčič mlajši, Pašner Janez v Mezgovcih, Novak Ivan pri Sv. Urbanu, Grahar Janez in Stole iz Hajdine, Vršič od Sv. Marka in Liplin od Sv. Marjete. H koncu g. Rižner povabi zborovalce, naj takoj danes začnejo s pristopom k Kmečki zvezi, kateremu vabilu se je večina navzočih takoj odzvala. Nato se je to velepomembno zborovanje zaključilo.

p Savei blizu Sv. Tomaža pri Ormožu. Od svojih sorodnikov je odšel že pred tremi tedni mož, kateri je kakih 45 let star in gluho. Ako je komu znano, kje ta mož sedaj biva, naj blagovoli to naznaniti občinskemu uradi Savei.

Slovenjgraški okraj.

s Razbor. Pri nas smo dobili poštno oddajalnice. Poštni pot nam bo prinesel trikrat na teden pošto iz Slovenjgrada.

s Brezno. V bližini tukajšnjega kolodvora nameravajo sezidati most čez Dravo. To je že dolgoletna želja tukajšnjega prebivalstva. Dne 12. nov. bo komisijski ogled.

s Skale v Šaleški dolini. Dne 20. t. m. je bila v Škalah veselica s tombolo, katero je priredila kmet. zadruga pod vodstvom neumorno delavnega načelnika Antona Jana. Obnesla se je jako dobro. Prišli so na veselico št. Iljčani, Velenčani pa nimajo pravega zmisla za mejebojno družabno življenje. No seveda Ježovnika tudi ni bilo zraven, ker ni bilo liberalcev. On gre le tja, kjer vé, da je mnogo gospode za njega, kmeta vidi le še rad v svoji gostilni. Kmetje, začelo bode se daniti tudi vam, ki ste ga volili. Pripravljajte se sami za volitve občinske in okrajni zastop; stojte vsaj Vi trdno na narodno-krščanskem programu. Pustite omahljivce!

Konjiški okraj.

k Konjice. Preteklo nedeljo nam je okoli 130 poslalsalcem v prostorih „Bralnega društva“ g. potov učitelj Goričan poljudno in podučno predaval o umnem gospodarstvu sploh, in posebej o pravilni gojitvi njiv in travnikov, ter o sadjarstvu. Sten je naše „Bralno društvo“ zopet pokazalo, da mu je pred vsem namen ljudstvo vzgajati in podučevati, zato pa pridno pristopajte k temu društvu, zlasti fantje. Društvena knjižnica bo zanaprej vsakemu, tudi nečlanu, odprta. Prihajajte pridno po knjige, jih je na izbero zabavnih in podučnih. Drugi mesec bo zopet predavanje.

k Velika nesreča je zadela mladega pa pridnega gospodarja Antona Sadek podomače Višnar. Dne 25. t. m. zgorele ste mu obe veliki in lepi gospodarski poslopji. Karše je pa najhujše, zgorela je tudi vsa krma za 20 glav goveje živine in za konje. Zgorelo je tudi vso žito, kar se ga pridela pri tako velikem gospodarstvu. Marsikateremu revežu je ogenj uničil kos kruha, katerega je pri hiši Višnerjevi gotovo vsak potreben dobil. Škode je čez 16.000 K. Srce nam krvavi pri misli na tako lepo živino, katera se bo morala pod ceno prodati ali pa stradati. Zavarovalnina je majhna, komaj 1400 K. Vzrok požara je neznan. Mlad gospodar se vsem smili. Pred letom je prevzel ogromno in lepo gospodarstvo od bolnega očeta, ki je preteklo zimo umrl. On, ki je tako rad pomoč delil, je sedaj pomoči potreben pa tudi vreden. Vrli farani, večkrat ste pokazali svoje blago srce, pokažite ga sedaj svojemu dobremu tovarišu. Skazite mu pomoč, ko je v največji sili!

k Iz konjiške okolice. Bliža se zopet čas, ko bodo morali otroci iz konjiške okolice v šolo. Nekaj jih obiskuje tudi nemško šolo, a imajo sedaj že 6 tednov zamude zaradi škrlatic. Stariši, nikar ne silite svojih otrok v nemško šolo, kjer se ničesar ne naučijo, najmanj pa nemščine, a so v nevarnosti, da zatajijo svojo mater, ter postanejo, ko odrastejo nemškutarški Štajerčijanci. Pravilne nemščine se v nemški šoli ne morejo priučiti, slovensčine tudi ne bodo znali, a v drugih predmetih so pa letos še celo zaostali. Slovenskega otroka tedaj v slovensko šolo. Drugo leto se bo menda že začelo staviti novo šolsko poslopje za konjiško okolico, ki je preračunjeno še čez 80.000 K. Kmetje, če morate

sole tako drago plačevati, pa tudi zahtevajte dobrih in slovenskih učiteljev na tej šoli, ki bodo vašo dečo tudi kaj naučili. Otroke seveda pa morate pridno pošiljati v šolo, ter jim dati tudi doma časa za učenje.

Celjski okraj.

a Dobrna. Nesramne lažnjivce ima v vrstah svojih dopisnikov „Slov. Narod.“ Namenoma in vedoma zlagan je dopis iz Dobrne, kjer na polna usta laže človeče, ki je prišlo nekdanj na Dobrno sestradano in z raztrganimi hlačami. Pravi namreč, da je krajni šolski svet na Dobrni na predlog župnika Kukoviča sklenil, zemljišče, na katerem se že leta nahaja šolski vrt, prodati posojilnici, da si tu postavi svoj dom. Sedaj pa pogledimo, kako laže: 1. g. župnik Kukovič takrat ni bil niti pri seji krajnega šolskega sveta; 2. krajni šolski svet ni sklepal o prodaji zemljišča, ampak o tem, da se naj premesti šolska drevnica na drug prostor, ker ni sedanjosti za nič; 3. krajni šolski svet ne more prodati tujega zemljišča. Zemljišče je last dobrnske občine. Da je dopisov ob enem skrajno zloben, kaže nadpis celoga dopisa: „Prijatelji šole.“ Podtikati hoče s tem krajnemu šolskemu svetu, posebno g. župniku, kakor da bi bil nasprotnik šole, ker se je prodal šolski vrt. Dopisov pa ve natanko, da je nadučitelj prvi sprožil misel, naj se šolska drevnica prestavi na drug prostor. Nadučitelj prijatelj Nemeč Hazenpohl je že pred več časom v občinski seji stavil tak predlog. Sedaj bi bili primorani misliti, da je nadučitelj nasprotnik šole, ko bi natanko ne vedeli, kje je pravi vzrok celi stvari. Poskrbelo se pa bo, da se bodo gotovi ljudje korenito zaračunili. Lažite kakor hočete, pomagalo vam ne bo nič. „Slovenski Narod“ pa se naj sramuje v dno duše, da verjame takim sramotilcem slovenskega ljudstva!

c St. Pavel pri Preboldu. Predpretečeno nedeljo smo se morali smejati, ko je naš župan dal oklicati po občinskem slugi, da imenuje javno lažnivca dopisnika „Slovenskega Gospodarja“, ki ga napada v številki od prejšnjega četrtka. Pozval ga je, naj ga pride obiskat ali pa ga naj toži. Resnica pač v oči bode! Dokažite rajši, da nismopisali resnice, namesto da s takimi psovskami napadate. Cela občina ve, da smo pisali resnico. Še več bi bili lahko pisali, toda kar se ni, se lahko stori. Še enkrat vam povemo, da bi lahko boljše županovali in boljše gospodarili, da bi se marsikateri krajcar prihranil občini in občanom.

e Sv. Pavel pri Preboldu. Veselica, ki jo je priredilo tukajšnje katoliško izobraževalno in gospodarsko društvo predzadnje nedelje, mi nikakor neče iz spomina. Tako prijetno in veselo, pa toliko smeja, še gotovo nikdar ni bilo kot ta dan. Vrle igralke, sama domača dekleta, so nas izborno zabavale s svojim mičnim nastopom. Svoje vloge so res prav imenitno rešile. Vsaka je bila na svojem mestu, tako, da pač ne vem, katero bi najbolj pohvalil. Sicer pa, hvali nam jih zavest sama, ker so žrtvovalle svoje moči in delale le v korist društva, čegar blag namen je vreden, da se podpira. In komičen prizor „Pri fotografu“ žel je enako pohvalo in priznanje. Srečolov nam je pa nudil mnogo prav lepih dobitkov, in čeravno nekateri nismo imeli sreče kaj lepega vloviti, smo se vseeno zadovoljno razšli. Vsem sotrudnikom pa ključem: po začrtani poti vztrajno naprej; društvu: napreduj in razcvitaj se; igralcem in igralkam pa: na veselo svidenje, zopet kaj kmalu!

c Legar se je pojavil v Celju. Nekaj dijakov je že bolanih.

c St. Peter na Medvedovem selu. Minolo nedelje se je tam vršil nad vse krasno ustanovni shod katoliškega slovenskega izobraževalnega društva. Obširno poročilo priobčimo v prihodnji številki.

c Za gospodarsko šolo in druge zavode šolskih sester so vplačali kot ustanovniki: Jos. Jurčič, dekan v Vučenici 100 K; po 80 K: Jak. Hribernik, dek. v Braslovcah; Jur. Selih, župnik pri Sv. Kuničund; Miloš Šnid, župnik v Solčavi; Martin Meško, župnik pri Kapeli. Kot redni udje: župniki Fr. Zmazek pri Sv. Benediktu, Martin Ulčnik v Dolcu, Jos. Dekortič na Ljubnem, Marko Tomazič na Pilštajnu, Jur. Bezenšek v Čadramu, Jožef Cerjak v Rajhenburgu, Iv. Pavlič na Bizelskem, Iv. Prešern v Koprivnici, Jos. Krajnc v Zibiki, Ant. Podvinski v Remšniku, Gregor Potokar v Bočni, Pankrac Gregor pri Venčesu po 4 K; p. n. g. Jos. Flek, prošt v Ptuju, Jos. Čížek, dekan v Jarenini, Lenart Vaupotič, gvardijan v Ptuju, neimenovan v Kamnici, dr. Fr. Jankovič, zdravnik v Kozjem, Al. Haubenreich, duhov. v Mariboru, Fr. Simonič, stol. vikar v Mariboru, Iv. Rabuza, kapl. pri Sv. Jakobu v Sl. g., Henrik Verk, dekan v Kozjem po 4 K; M. Osenjak, žup. pri Sv. Petru pri Radg., Ana Baum, kuharica v Gradcu, Fr. Dovnik, dekan v Gornjem gradu, dr. Somrek v Mariboru, Fr. Moravec, stolni župnik po 10 K; Fr. Strmšek, kaplan v Trbovljah 5 K. Podporni udje: župniki: Fric Repolusk, Vid Janžekovič, Fr. Lom pri Sv. Petru ob Dravi po 2 K; Ana Preskar, kuharica v Mariboru 3 K; Val. Kropivšek, kapl. v Ptuju 2 K; Jan. Bosina, dekan in čast. kan., Mart. Šket, župnik, Jan. Kansky, kapl. pri Sv. Lovr., Mih. Grošelj, kaplan v Loki pri Zid. mostu po 1 K. Zaupne osebe so nabrale pri udih svojega okoliša: Neža Zemljič, dekle pri Sv. Benediktu 9 K; Elizabeta Kač v Arji vasi 44 K; dr. Fr. Jankovič v Kozjem 8 K; Iv. Zdravec, župnik pri Sv. Bolfanu 47 K; Terez. Mlinarič v Celju 10 K; Marija Kveder v Vojniku 41 K; Elizabeta Kač v Arji vasi 19 K; neimenovana v Celju 66 K.

Brežiški okraj.

b Brežice. Za poročevalca za kozjanski okraj je določen pri okrajnem glavarstvu Brežice pravni praktikant dr. Grossauer. Ta uradnik ne zna ne besedice slovenski in vendar ima uradno opraviti z okrajem, ki je popolnoma slovenski. Vsled tega na-

stanejo mnogokrat neprelike in se zamudi dosti časa, ker ta državni uradnik ne more občevati z našimi ljudmi in tudi ne more reševati kakih slovenskih vlog. Naš deželni poslanec dr. Jankovič je v tej zadevi interpeliral v zadnjem zasedanju deželnega zbora štajerskega namestnika ter zahteval, da se dr. Grossauer prestavi k nemškemu uradu ter da na njegovo mesto pride slovenščine popolnoma vešč uradnik.

b Poslanec dr. Jankovič je vložil v zadnjem zasedanju deželnega zbora predlog za podporo občini Brezje. V tej občini je v minulih zimih ozimino mrz popolnoma uničil. Dne 4. junija t. l. se je ta škoda pri 83 posestnikih uradno cenila na 16.690 K. Dotični posestniki so bili tudi minola leta močno poškodovani vsled uime. Letošnja suša je zopet napravila mnogo škode. Vsled tega je nastalo v tej občini veliko pomanjkanje in je podpora nujno potrebna. Poslanec dr. Jankovič je predlagal, da se prej ko prej da tem posestnikom v visočini uradno cenjene škode podpora.

b Shod Kmečke zveze v Sromljah dne 27. t. m. popoldne ob 4. uri se je vrlo obnesel. Navzočih je bilo okoli 200. Pazljivo in z zanimanjem so poslušali poročilo gospoda državnega poslanca dr. Benkoviča, kakor tudi deželnega poslanca dr. Jankoviča. Na predlog posestnika Kostreva se je k sklepu izrekla zahvala in popolno zaupanje obema poslanecema.

b Iz Rajhenburga. Na tukajšnjem shodu dne 27. t. m. se je sklenilo ustanoviti posojilnico za kmečko zvezo. Ustanovno odborništvo je že določeno. Posojilnica začne v kratkem poslovati. Na tem gospodarskem shodu je poročal tudi g. poslanec dr. Benkovič o delovanju zbornice, zlasti o nagodbi z Ogrsko. Stališče poslancev Kmečke zveze se je odobravalo.

b Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi v nedeljo dne 3. listopada ob desetletem obstanu svojega življenja v gostilniških prostorih gosp. Franca Gučka hitro po večernicah, to je ob 8. uri popoldan veselico. Vapored: 1. Petje; 2. deklamacije; 3. igra — burka — „Pravica se je izkazala“; 4. govor gosp. Gomilška; 5. srečolov; 6. razni govori in 7. šaljava pošta s prosto zabavo. Vabimo k obilni udeležbi.

Drobtinice.

d Cigarete kaditi je prepovedano — na Kitajskem. Kitajska cesarica se je udeležila predavanja nekega zdravnika, ki je dokazal škodljivost cigaret. Zdravnikova izjava je jo tako prepričala, da je takoj izdala za vsa dežela prepoved kajenja cigaret. Tudi na dvoru ne bodo več kadili, kajti cesarica se je izjavila, da bo celo dragocene cigarete, ki jih dobiva v dar, dala pometati v vodo. Gotovo pa bodo sedaj Kitajci skrivaj še več kadili.

d Židovski pregovori. Bog je pošten plačnik, ali odlašalec. — Komur je Bog dal grbo, jo mora nositi. — O Bog, daj mi kruha, dokler imam še zobe. Človek je slabši od bilke in močnejši od pečine. — Človek si stori sam toliko hučega, kolikor mu ne more deset sovražnikov. — Uho daj vsakemu, roko prijatelju, usta le ženi. — Žena si napravi moza za sužnja in za gospoda. — Z resnico prideš pred Boga. — Za srečo ni treba pameti, ali za pamet je treba sreče. — Siromak pače na hrbet in si razbije nos. — Modrosti pristaja molk, ali molk sam še dolgo ni modrost. — Ljubši star sovražnik, kot deset novih prijateljev. — Svoj živi dan se uči človek pameti, slednjic pa umrje kot norec. — Rajši z modrijanom v pekel, kot z norcem v nebesa. — Z jokom ne plačaš dolgov.

d Zavrnil ga je. Neki pobožen gospod iz Švice potoval je v Rim. Tam je veliko videl in veliko molil ter imel celo srečo, biti sprejet od sv. očeta. Napovratku razlagal je nekemu sopotniku, kako srečen da je, ker je videl svetega očeta. Ta pa ni bil prijatelj katoliške cerkve, zategadelj je začel zabavljati prav surovo zoper cerkev in papeža ter rekel med trugim tudi: „No, sedaj ko ste videli papeža, smete gotovo tudi spovedovati in maševati!“ — „Ne, tega ravno ne“, odgovoril je ta, „spovedovati in maševati še ne smem, pač pa — birmati!“ in pri tem mu je hla prav gorko zaušnico.

d Vrabeč kot pevec. Galius Maento, ud družbe prirodnoznanstvih ved v Nimi, opisuje sedanji osmi čudež iz cesarstva perutnine. Meseca aprila 1893. l. je on vzel iz vrabečevega gnezda mladiča, ga nahranil in posadil v kletko, kjer so že sedeli ščinkovec, dva čička in drozg. Čez nekoliko časa si je mladi vrabeč tako izborno osvojil različno mero petja svojih tovarišev v sužnosti, da nikakor ni bilo mogoče razločevati njih petja med seboj. Na spomlad, pripoveduje Maento, sem jaz privajen loviti poljske kobilice ter držati jih žive v nalašč za to pripravljenih kletkah. Doslej sem obehal te kletke v eni vrsti z onimi za ptice, toda nobena izmed ptic, izvzemši vrabeč, ni kazala najmanjše volje, posnemati škripanje čvrčkov (kobilic). Tudi v tem letu sem nalovil poljskih kobilic ter jih uvrstil kakor po navadi po kletkah po vrsti s pticami. Kako veliko pa je bilo moje začudenje, ko sem dva dneva pozneje zaslišal, kako vrabeč posnema glas škripanja čvrčka. Sedaj, koncem julija, — nadaljuje Maento — so kobilice že davno umolknile, vendar moj siv šaljivec še ne neha posnemati kobilic ter združuje to škripanje s tižjimi pesmicami. Treba je že povedati, da ta vrabeč ne zna peti, ali bolje, čirikat kot vrabeč. Omenim še, da je bil vzet iz gnezda jako mlad in da se radi tega ni mogel ohraniti v spominu čirikanja svojih starišev.

d Slava Krištofa Kolumba potemnela. Dandanes je več ali manj splošno znana stvar, da so Normani že zgodaj v srednjem veku poznali jeden del Amerike, in ravno sedaj kroži vest iz učenega sveta, da so že tisoč let pred Kolumbom v Aziji Ameriko popolnoma dobro poznali. Znamenito je tudi to, da Normani niso bili kultivatorji, kakor so to v istini bili Azijci. Sedaj, odkar je Wirning obelodanil svoje delo „Tisoč let pred Krištofom Kolumbom“, se zamore to precej verjetnim smatrati. Leta 499 p. K. r. odpotoval je budhistički svečenik Hui Chen na zemljo Fusang (Iztočno zemljo), a se je l. 502 zopet vrnil. Kasneje je prebivalo pet budhističnih svečenikov v Ameriki in propovedovalo ondi svojo vero. Hui Cheng je prinesel iz Fusanga mladike od agave, katifornijsko-mehikanske smokve, a tudi bakra. Carju Wu-Ti je prinesel budhistički svečenik tudi poročilo o običajih ameriških narodov. Španski mornarji so opazili, da narode Mehike, Teksasa in Yuhatana spajajo sorodne kulture. Kot dokaz so jim služila imena mest, oseb in stvari, ki so bila popolnoma azijska. Najboljši dokaz pa je dobro ohranjena izkopina, ki predstavlja kip Budhe z vsemi tradicionalnimi znaki. Kamenit kip je velikansko delo ter je sezidan iz materijala, ki se dobi samo v Aziji.

Književnost.

§ Za pravdo in sree je naslov žaloigri Antona Medveda. Kakor povesti „Zadnja kmečka vojska“ je tudi tej žaloigri vzeta snov iz pretemne dobe l. 1573., ko je Jošt Turen premagal pri Brežicah kmečko vojsko in tako za vselej udušil kmečke punte v večjem obsegu. Osebe v „Pravdi in sree“ vodijo, po spešujejo ali zavirajo lokalni kmečki upor na Raki in so spretno zvezane z usodo glavnega kmečkega gibanja, ki ga je vodil „kmečki kralj“ Gubec. Ker se bo ta žaloigra vprizorila mesecanovembra v ljubljanskem gledališču, bo prodajala katoliška bukvarna v Ljubljani, te knjige, ki se kupijo pred koncem novembra, za 2 K 50 vin. S 1. decembrom pa stepi prava cena 3 K 50 v v veljavo.

§ „Zadnja kmečka vojska.“ Pred kratkim smo v našem listu opisali kmečke punte. Gotovo je vsakdo z zanimanjem čital to krvavo zgodovino naših pradedov. Sedaj je izdala katoliška bukvarna v Ljubljani povest „Zadnja kmečka vojska“, ki se vrši v dobi zadnjega kmečkega upora, to je leta 1573. Povest, v kateri igra slovenski kmet in njega tlačitelj veliko vlogo, je od začetka do konca silno zanimiva; dejanje se vrši za dejanjem, da knjige ne moreš odložiti, dokler je ne prečitaš. Vsebuje tudi vzgojen in podučen moment in bo za naše ljudstvo ne le zelo mikavo, temveč tudi jako koristno berivo; največje veljavo pa daje tej povesti pristno zgodovinsko ozadje. Cena obširni 378 strani obsegajoči povesti znaša K 1.60, v lični vezavi K 2.60 vin.

§ „Kmečka posojilnica.“ O tej knjigi Andreja Zmaveca smo dobili od strokovnjaka sledečo oceno: Tudi v kmetijskem gospodarstvu je dandanes najvažnejši činitelj denar. Njega mogočnost podjarmila si je tudi to panogo narodnega gospodarstva, katere je dolgo vztrajala na naravnem stališču in deloma še vztraja. Denar je poleg primernih zmognosti gospodarja takorekoč duša naprednega gospodarstva. Njega primeren obrat je kmetu sredstvo gnotno napredovati, kločim le narava in pridne roke jedva borno preživijo kmeta. Brezrepi denar je preokrogel, potaka se po raznih kotih ter rad žuljevi kmečki roki uide ali ji je pa le težko in za večjimi žrtvami dosegljiv. Ravno kmeta je stal denar razmeroma največ; dolgovi, katere se je upal radi njih za njega posebne teže le v največji sili, ne pa za umne gospodarske namene delati, ga najbolj tiščijo. Denar ima premnogo strug, po katerih curlja ali teče iz kmetov, nakupičujoč se po drugih središčih. Imamo krajev, katerih produktivnost se je vsled razumnosti ali ugodnih razmer tako povišala, da prihaja v nje za pridelke več denarja, kakor ga greven. Tam je bilanca ugodna, tam ni pomanjkanja denarja. Premnogo krajev pa imamo, v katere se vrača le mali del izdanega denarja in naravno, da nastaja tam praznota čim dalje večja. Tam drevne moči kmetu, on pa zakrknje v naturalizmu, kolikor in dokler je moč, prisiljen fatalizem ga dela sovražnika vsakega gospodarskega napredka, nad katerim zabavlja in se jezi. Pada pa čedalje globje. Le zunanja pomoč ga more spraviti še na noge, dokler ni zgubil še zadnje prožnosti.

Upravna denarnih razmer med kmeti je za kmetijstvo, za njega obstanek in napredek prvi pogoj. Treba je kolikor moč odtoka denarja zaježiti in pa z povišanjem produkcije (s pomočjo denarja) njega pritok razširiti. Temu priprostemu receptu služijo razni denarni zavodi, kakoršnih imamo mnogo v raznih oblikah. Za kmeta gotovo najprimernejša oblika je kmečka posojilnica po duhu Rajfajzajna, katero je ta neposredno za kmete prikrojil. Z veseljem je opazovati, da so našle Rajfajzajnovke, podpirane od raznih blagor kmeta upoštevajočih strani pot tudi v naše dežele, da se njih število od dne do dne množi, njih delovanje od dne do dne izpopolnjuje, da se čedalje ožji spajajo s kmetijskim gospodarstvom, čedalje bolj njega bistvo, njega posebnosti upoštevajoč. Ta razvoj je vesel pojav in je vreden, da se po možnosti naprej neguje. Hitreje se

reši ta razvoj, hitreje bodo nastale ugodneje razmere. Kaj primerno pomoč za ta razvoj najdemo v knjižici „Kmečka posojilnica“, katero je spisal Andrej Zmavc, uradnik Zadrugne zveze v Gradcu. Ona vsebuje tvarino posebne vrednosti. Sestavljen je strokovnjak kmetovalec, ki pozna organizem kmetijskega gospodarstva, njega tehniko, težave in prednosti, ki je s tem znanjem poučeval zadrugništvo v tujini in v domovini, s kritičnim pogledom našel, kar je pravega in potrebnega za naše razmere ter na podlagi običnega in špeciijelnega znanja in skušenj temeljito preiščena načela v tej knjižici zbral. Kmet sme istim brezpogojno zaupati, ker so posneta iz njega lastnih razmer, ki takorekoč slikajo bolje že obstoječe razmere mej štajerskimi kmetovalci. Zaradi te kakovosti naj bi se ta knjižica kar največ razširila, služeč svojemu smotru podpirati in ustvarjati.

J. B.

Narodno gospodarstvo.

g. Shod perutnarjev se je vršil dne 27. m. v Ljubljani ob jako lepi udeležbi. Poslanec Povše je povdarjal, da je perutnarstvo velikega gospodarskega pomena, ker ima zlasti mali kmet pri reji malih živalih lahko precejšnji dobiček. Sprejela se je rezolucija, da se podpira reja malih živali in da se ustanovi v Ljubljani jajčja zadruga, da ne bodo tudi tukaj medkupei vtaknili največjega dobička v žep. Urednik „Perutnarja“ g. Lehmann je govoril o dobičkonosnosti reje kuncev (domačih zajcev). Na Francoskem se iztrži za kunce na leto 180 milijonov kron. Na Dunaju imajo klavnice in prodajalnice izključno za kunce. Dobro bi torej bilo, če bi se tudi pri nas začel bolj brigati za to panogo.

Najnovejše novice.

Brežice. Bivši okrajni glavar pl. Vistarini je vpokojen. Po posredovanju poslancev Slovenske kmečke zveze pri ministru za notranje zadeve bodo prizadeti kmetje v kratkem dobili odškodnino.

Ptuj. Ornig je le sprejel županstvo, in Steudte podžupanstvo.

Tirolski kmetje imajo svojo kmečko zvezo, ki šteje čez 18.000 udov.

Dunaj. Ni res, da je Roblek pridobil pravico, da se sme savinjski hmelj še pet let kot češki prodajati, ampak to je bilo že v postavi preskrbljeno.

Maribor. Nabirajmo pridno za osnovev gospodinske šole v Celju. Požrtvovalni Mohorjani naj letos darujejo v to svrhu!

V Smarju pri Sevnici se je minolo nedeljo ustanovilo Slovensko katoliško izobraževalno društvo.

Državni zbor. V včerajšnji seji dne 30. t. m. se je skončalo prvo branje nagodbe. Med drugimi je govoril tudi načelnik Slovenskega kluba dr. Sušteršič. O predloženi nagodbi je rekel, da jo bode Slovenski klub strogo stvarno presojal. Na njegov predlog se je izvolil nagodbeni odsek iz 52 poslancev, Iz Slovenskega kluba so izvoljeni v nagodbeni odsek poslanci Roškar, Grafenauer in Šuklje.

Poslanec Roškar je vložil interpelacijo na poljedeljskega ministra zaradi utihotapljenja živine iz Srbije čez Bosno ter zahteval, da se v prihodnje kmečki stan varuje take škode in naša živinoreja obvaruje v Srbiji se nahajajoče kuge.

Listnica uredništva.

Sv. Peter na Medv. selu, Korjice, Sv. Trojica, Pišce, Sv. Jurij ob juž. žel., Smarje pri Sevnici, Svetinje, Ptuj, Dobrna, Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Anton v Slov. gor., Kog: V sled pomanjkanja prostora smo morali odložiti za prihodnjo številko.

Loterijske številke.

Dne 26. oktobra 1907.

Trst	64	5	36	34	30
Line	43	74	71	49	27

Tržne cene

v Mariboru od 26. oktobra 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		22	50	—	—
rž		20	—	—	—
ječmen		18	—	—	—
oves		18	—	—	—
koruza		17	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		16	—	—	—
seno		7	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	25	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	6	—	—
sir		—	85	—	—
surovo maslo	2	60	—	—	—
maslo	1	76	—	—	—
špeh, svež	1	76	—	—	—
zelje, kisl	—	—	32	—	—
repa, kisl	—	—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisl		—	84	—	—
zelje	100 glav	4	—	—	—
šajce	1 kom.	—	8	—	—

Za ptujski okraj smo priložili današnji številki priporočilo trgovine Mahorič & Seligo v Ptuju.

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih drž. in dež. nasadov za nasadno dobo 1907-1908.

Štajerski dež. odbor imel bo za prodati v prihodnji spomladi iz združenih državnih in deželnih nasadov naslednje množine ameriških trt in sicer: 1. 700.000 cepljencev, večinoma od laške graševine, belega burgundea, zelenčiča, rumenega sipona, bele in rdeče zlahtnine, rdečega traminea, renske graševine, muškatelea, cepljenih na riparijo Portalis, vitis Solonis ali rupestris Montikole. 2. 400.000 korenjakov od riparije Portalis, vitis Solonisa in rupestris Montikole. 3. Dva milijona ključev od zgoraj imenovanih treh podlag in od Goetheja štev. 9. Cena trtam je: I. 100 komadov cepljencev 200 K za imovite posestnike, 140 K za vse druge. II. 1000 komadov korenjakov 24 K za imovite posestnike, 16 K za vse druge. III. 1000 komadov ključev 10 kron. Dež. odbor si pridrži pravico, naročnikom od več kakor na 1000 cepljencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravnanje se po številu oglašanih naročil. Naročila na te trte naj se vložijo do 15. novembra t. l. naravnost na dež. odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri katerih se dobé v ta namen narejeni naročilni listi. Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročilne liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec. Naročila, ki se vložijo do 15. nov., se bodo zbirale in trte potem razdelile razmeroma med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsi naročeno število. Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje naravnost na dež. odbor, doprinesiti potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vinograde v občini. Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale, in se mora znesek izplačati pri prevzetju. Ako se trte odpošljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili. Na vsakem naročilu je natanko navesti: 1. ime (tako napisano, da se lahko

čita), bivališče in stan naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška postaja. Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona z drugo enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne prepove. Trte se morajo po naročnikih ako mogoče osebno prevzeti, če se po železnici dopošljejo, pa takoj po vsprejemu pogledati. Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo trtnice; na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

GRADEC, dne 1. oktobra 1907.

748 2-1

Od štajerskega deželnege odbora.

Razglas.

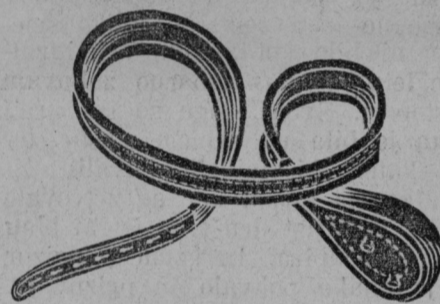
Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi l. 1908 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraženi viničarji in vzorni delavci v ameriških vinogradih, v drevesnicah in v gojenju sadonosnikov in sicer priredi te tečaje: 1. Na dež. vin. šoli v Silberbergu pri Lipnici, 2. na dež. sadje- in vinorejski šoli v „Burgwaldu“ pri Mariboru, 3. na dež. vin. šoli v Zg. Radgoni, 4. na dež. vin. šoli v Ljutomeru in 5. na dež. vin. šoli v Skalcah pri Konjicah. — Ti tečaji se pričnejo dne 15. febr. in se končajo dne 1. dec. 1908. V „Burgwaldu“ pri Mariboru se sprejme l. 1908 — 14, v Silbergu pri Lipnici l. 1908 — 24, v Zg. Radgoni l. 1908 — 16, v Ljutomeru l. 1908 — 12 in v Skalcah pri Konjicah l. 1908 — 12 posestniških in viničarskih sinov. Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrh tega mes. plačo po 8 K. Izobrazba v teh kurzijah je v prvi vrsti praktična: teoretična je le v toliko, kolikor je to potrebno za vzorne in samostojne viničarje. Na koncu tečaja dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji porabnosti. Za sprejem v te tečaje morajo prosilci vložiti koleka proste prošnje najkasneje do 1. jan. 1908 na štaj. dež. odbor. V tej prošnji se mora izrecno povedati, v katero naštetih šol želi prosilec vstopiti in je treba priložiti: 1. Dokaz, da je prosilec star 16 let, 2. spričevalo poštenega obnašanja, katero potrdi župnik, 3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost vsake nalezljive bolezni, 4. šolsko odpustnico iz ljudske šole. Pri vstopu se morajo prosilci zavazeti, da ostanejo od 15. febr. do 1. dec. 1908 nepretregoma v tečaju in da slušajo vse izobrazbo zadevajoče naredbe dež. strokovnjakov.

V GRADCU, dne 8. oktobra 1907.

748 2-1

Od štajerskega deželnege odbora.

Pase za kilo

s ali brez peresa, kakor tudi vsake vrste

bandaže,

pase za trebuh, suspenzorije itd. Nadalje pase proti telesni zakrivljenosti, umetne ude, držaje za pokončno hojo, izdeluje ceno v vseh večjih mestih monarhije izvežbani in od gg. zdravnikov priporočani

Franc Podgoršek,

bandažist (rokavičar)

844 (5)

Maribor, Burggasse št. 7.

Zaloga vseh predmetov za streženje bolnikom in gumi specialitet.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo posluje od 1. septembra 1907 v svoji uradni

na Glavnem trgu hiš. št. 5, I. nadstr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo s 4 $\frac{1}{2}$ % obrestm. Obresti se pripisejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama in ga ne zaračuni vložnikom, tako da ti dobijo od vsakih vložnih 100 K glavnice polnih 4 K 50 v obresti.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se na obrestih kaj zgubilo.

Posojila se dajejo le članom, ki pristopijo k zadrugi z deležom po 2 K, kateri je njihova last, in sicer na vknjižbo pri posestvih proti 5%, in 5 $\frac{1}{2}$ % in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last in jih prenese na svoje ime (konvertira) proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 K.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo.

Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne. Pojasnila glede posojil in drugih denarnih operacij pa se dajejo vsak dan razun nedelje med navadnimi uradnimi urami, t. j. od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Za pismena pojasnila naj se priloži v znakmah 20 v za navadno, ozir. 45 v za priporočeno pismo. **Poštno hranilnice čekovno št. 92.595; položnice za poštno hranilnico so na razpolago.**

Načelnik: Anton Cestnik, profesor v Celju, načelnik; **Ivan Fon**, profesor v Celju, prvi načelnikov namestnik; **Franc Samec**, posestnik in gostilničar na Ložnici pri Celju, drugi načelnikov namestnik, **Jožef Kač**, veleposestnik v Bukovemzlatku št. 34; **Ivan Karba**, posest. v Gaberju pri Celju, **Franc Kmecl**, hišni posestnik v Celju, **Peter Kostič**, trgovec v Celju, **Karol Koželj**, posestnik v Bukovemzlatku št. 2, **Franc Lipovšek**, veleposestnik v Medloru št. 2, **Jožef Rebov**, posestnik v Cretu št. 9, pri Tehajah odborniki.

Nadsvetstvo: Mil. gosp. **Franc Ogradi**, opat v Celju, gg. dr. **Ivan Benkovič** odvetnik v Brežicah, dr. **Lavoslav Gregorc**, kanonik pri Novicerkvi, dr. **Ludovik Filipič**, odvetnik v Celju, **Matevž Glinšek**, veleposestnik in župan na Gornji Hudinji, **Franc Nidorfer**, v Vrbi pri Zalcu, **Franc Zdolšek**, župnik pri Sv. Juriju ob Taboru.

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslojem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štampilje
Iz kavnika, modele za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 16.
Vhod: Webergasse 8.

Lepo, dobro obdelano posestvo se da na več let v najem. Kje, se izve pri Franc Cukala, trgovcu na Gomilskem. 681 (8-3)

Star srebrn denar kakor n. pr. tolarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru. 639

Držala za časopise priporoča si društvam v vseh velikosti P. Kostić v Celju. 848

Hlapec za govejo živino se takoj sprejme v župnišču Stoprice. P. Rogatec. Plača po dogovoru. 688 (5-3)

Organist in cerkovnik se takoj sprejme. Prednost ima samičen Cecilijanec, kateri se mora osebno predstaviti. Župništvu Stoprice p. Rogatec. 687 (5-3)

Štefan Kaufman trgovec z železnim blagom v Radgoni priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako niski ceni. 731 (2-1)

20.000 cepljenih trt na prodaj v sledečih vrstah. Laški-riček, Zelenič, zlahtnina bela in rudeča, Šipon rumeni, Traminec, Portugiser in Vrbovec, vse na Rip. portalis cepleno, prav dobro zaraščene in vkoreninjene. Trte se smejo samo v okružne občine izvažati. Cena 100 kom. I. vrste 16 kron loco, za vjesen odvezete ceplenke se nekaj ceni zniža, ako se jih vzame čez 50 kom., na razpolago jih ima od 1. novembra tega leta. Anton Smeh, posestnik in trtnar, Sv. Barbara pošta Šmarje pri Jelšah. 726 (5-1)

Lepo posestvo v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrt ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslojje novo postavljeno, 10 oralov njiv, travnikov in gozda, kakor tudi par minut oddaljena novoizdana hiša s sadonosnik m se proda ali skupno ali na drobno. Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugo obrt. Popraša se naj pri posestniku Michaelu Cestniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 56. 734 (6-1)

Pekarija se da v najem pri Sv. Tomažu bl. Ormoža. Več se pozve pri lastniku Jožef Luci. 735 (8-1)

Proda se dobro ohranjen, malo rabljen harmonij (tov. Lenarčič) po nizki ceni. Kupci naj se ogledajo 14. novembra pri županu Šoreju na Polensaku pri Ptuj. 745 (8-1)

Hiša v Mariboru, Meljska cesta št. 56. se proda po ceni. Na mesec da najemnine 40 gld., zraven je lep vrt in stavbišče. 740 (8-1)

Mizarskega pomočnika sprejme takoj mizar Jožef Brelih v Ribnici na Pohorju. 739 (1-1)

Hiša z zemljiščem v Mariboru se da v najem. Ponudbe pod „Gospodarstvo“ Maribor, poste restante kolodvorska pošta. 741 (1-1)

Išče se za neko graščino na Sp. Štajerskem oženjen 30-40 let star, tudi nemščine zmožen oskrbnik (šafar), ki je vešč v celem gospodarstvu, osobito v vino- in sadjereji. Služba se takoj nastopi. Več se izve v upravnistvu tega lista. 742 (1-1)

Divje kostonje kupuje za najboljšo ceno trgovec Josip Matič v Celju. 696 (2-3)

Mlin s posestvom je v najem. Naslov se izve pri uredništvu. 713 (3-2)

Hiša se proda na lepem prijaznem prostoru z velikim vrtom tik cerkve sv. Jožefa pri Mariboru. Naslov pove upravnistvo. 710 (3-2)

Imam okoli 150 hl pristnega vinskega mošta in blizu 400 kg čistege medu. (Schleuderhonig.) Cena moštu po dogovoru, medu do 50 kg po 1 K, nad 50 kg po 90 vin. Opozorjam vse odjemalce, da se zglase kmalu, ker kupci itak radi povprašujejo po izborni letošnji kapljici. Oglasiti se je pri Janezu Čegula, veleposestniku v Hlaponcih pošta Juršinci pri Ptuj. 709 (3-2)

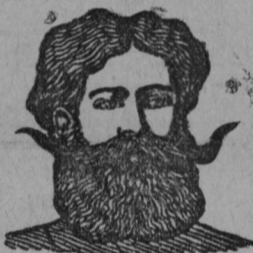
Novoizdana hiša v Mariboru 3 sobe, 2 kuhinji, gospodarsko poslojje s pralno kuhinjo in vodovodom, se po ceni proda. K hiši spada še tudi precej velik vrt. Allerheiliggasse št. 23. I. nadstropje, vrata 9. 718 (3-2)

Učenec, poštenih staršev se sprejme takoj v špecerjsko trgovino. M. Hočevar, Celje. 721 (3-2)

Hiša s štirimi stanovanji in malo njivo v Zgornjih Pobrežjih 280 pri Mariboru ob cesti na Brezje se po ceni proda. Praša se pri lastniku ravnotam. 727 (3-1)

Pridna prodajalka v konfekcijsko trgovino za gospode, zmožna slovenskega in nemškega jezika in šivanja na stroj, se sprejme s 1. januarjem 1908. Ponudbe pod: L. K. Maribor, poste restante. 732 (6-1)

Novoizdana hiša s štirimi stanovanji in s celim gospodarstvom, sposobna za vsako obrt, 10 minut od Sv. Magdalene, na prijaznem kraju v Lenaugassi 14. v Mariboru, je na prodaj, nese na mesec 74 kron najemnine. Vpraša se pri lastniku Spes-u ravnotam. 723 (2-1)

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (frankó na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzjetjem.

Izjava! Podpisani obžalujem, ako sem dne 29. sept. t. l. na pošto proti Piščam Antona in Trezo Živič, posestnika v Podgorjem s kakimi besedami razžalil in s tem vse preklilam. Janez Pavlič, župnik na Bizeljskem. 743 (1-1)

Lepo posestvo, z mlinom, zraven je gostilna s tabakraško in brajnarijo, 10 oralov imonitne zemlje, velik sadonosnik se takoj proda ali za kakšen mlin z obstoječo vodo zameai. Položit je 2800 gld. Anton Verbač, občinski tajnik v Dobrenju št. 90. pošta Pesnica. 746 (3-1)

Učenca, pridnega in čvrstega sprejme takoj Franc Varh, sodar, Slovenjgradec. 747 (2-1)

Oznanilo.

Naznanjam posestnikom vinogradov, da imam nad 30.000 na suho cepljenih trt na prodaj, vse cepljene na Rip. portalis in sicer: šipon 10.000, laški rizling 9.000, zlahtnina bela in rudeča 6.000, silvaner 3.000, muškati in trunta 2.000; vse, vrste so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene. Cena je vrsta za v jesen odvezete trte 1000 kom. 150 K, za na spomlad pa 160 K. Kupci se blagovolijo ogledati za v jesen odvezete trte do 15. novembra, za na spomlad pa dokler 'bo kaj v zalogi. Franc Muršič, trtnar in posestnik v Senčaku, p. Juršinci pri Ptuj.

Karol Kocijančič
kamnoseški mojster
MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.
izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrfti, spomenike itd.
Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

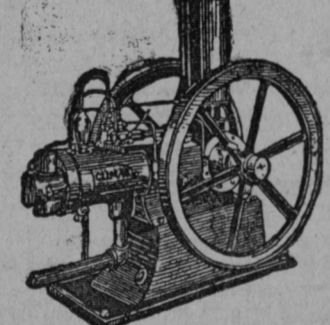
Kdo gnoji s Tomaževo žlindro s kajnitom ali kalijevo soljo.
Ta gnojila prodaja po najnižji ceni na debelo in drobno trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji
P. Majdič „Merkur“ Celje
Poučni spisi in ceniki zastoj.

Vinogradniki!!
I. štajerska trsničarska zadruga
[pošta Juršinci pri Ptuj]
ima za nasadno dobo 1907/8 čez 250 tisoč suho cepljenih trt, različnih dobrih vrst na prodaj. — Obširni ceniki se pošiljajo na zahtevanje zastoj. — Nekateri udje imajo tudi lepa sadna drevesca (jablane) na prodaj. 720 (1)

Pozor! Čitaj! Pozor!
Slavonska biljevina.
Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.
Delovanje izborno, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:
P. Jurišiča,
lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Svoji k svojim!
Nova trgovina
F. Bureš,
urur, očalar in zlatar
v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 33.
priporoča slavnemu občinstvu svoje bogate zalogo raznovrstnih zlatih srebrnih in niklastih ur, očal, dalnoglede, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Karol Sinkovič,
ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.
Ker postaja bencin vedno dražji so najboljši za industrijo in poljedelstvo
Climase Bohsel-motorji
pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2, do 2 1/2, vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.
Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev

Ustanovlj. 1. 1895.
TISKARNA SV. CIRILA v MARIBORU
z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, blankete, ekspenzarje, pobotnice itd.
Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.
Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice
: : : : l. t. d. : : : :
Koroška cesta št. 5.

*Naj lažje najhen sem mošče!
Pa sem lepo debelih tic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*
Pristna samo v izvornih zavojih z imenom **Kathreiner.**
Nihče naj bi ne pili močne razburjajoče zrnate kave nemešane!
Kathreinerjeva Knelppova sladna kava
sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna spali zdravje.
Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

Demetrij Glumac
kotlar
Ptuj, Poštna ulica
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brigantine, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.
Popravki vsake vrste ceno in hitro.
Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Franc Korošec
trgovina z železom in mešanim blagom
v Gor. Radgoni
pri Škerlecu
priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev z zlatimi napisi, tudi kotle, štedilnike, železne reči vsake vrste, barv, lakov, karbolineum, veliko zalogo cementnih izdelkov, vse po najnižji ceni in solidni postrežbi. 588 (1)

OKLIC.
C. kr. okrajno sodišče na Vraskem kot zapuščinska oblast naznanja: Na Martinovo, to je 11. novembra 1907 in naslednje dni, vsakokrat od pol 9. do 12. ure dopoldne in od 1. do 5. ure popoldne se bodo po prostovoljni dražbi prodajale v zapuščino umrlega Petra Jelena, podomače Vovk, na Gemilskem, hiš. št. 50, spadajoče premičnine, kakor hišna oprava, gospodarsko orodje, konji, krave, svinje, krma, slama, zrnje itd. — K tej dražbi se vabijo licitanti s pristavitkom, da se bodo navedene reči oddale le za ali nad cenitveno vrednostjo in le proti gotovemu plačilu, ter da se morajo kupljene reči takoj prevzeti in odpraviti.
Vransko, dne 23. okt. 1907.
C. kr. okrajna sodnija I.

Pozor! Za jesen! Pozor!

Priporočam slavnemu občinstvu največjo zalogo ravno na novo došle volne za ženske obleke, kakor tudi veliko izbiro sukna za moške. Razven tega tudi največja izbira izgotovljenih oblek za moške in fante, svilenih in volnenih robocev, predpasnikov, ter perila za ženske in moške, kravate itd. po najnižji ceni.

Postrežba točna in strogo solidna.

M. E. ŠEPEC,

trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom.

MARIBOR,

Burgplatz 2.

Grajski trg 2.

Maribor M. Berdajs Sofijin trg

trgovina s špicerijskim blagom in semeni priporoča:

Ia Barthelnovo apno za poklaje, brusne in mlinke kamne vsake velikosti.

Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čisti dukovščini in slavnemu občinstvu v izbravnanje vsak v to stroko najdajočih del in popravil.

Restavracija 'Narodni dom' v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati v steklenicah, Zdravčev ljutomerčan, dr. Stubečev haločan i. dr. — Piva: budjleviško in ob veseljah tudi akajsko laško. — Kuhinja samo s svežimi jedmi. O petkih in postnih dneh merske ribe.

Trgovina z železnino

Jos. Prsteo

Maribor, Tržakova cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega orodja za rokodelce, vse vrste železnine, traverte, kosa, peči, vodovodne naprave itd. Portland in Roman cement, apno itd. Vse po najnižji ceni!

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem od gospoda Talenta, Melje št. 12 prevzel

trgovino s premogom in raznimi drvmi

za kurjavo, ter bodem vodil isto pod mojim imenom naprej. Potrudil se bodem, cenjenim odjemalcem vedno le najboljše postreči, ter se priporočam k obilnemu obisku.

S spoštovanjem

Ivan Kovačič,

trgovina s premogom in drvmi, Melje 12. (Mellingerstr. 12.)

Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko posebno rudečega in belega Bizeljčana po najnižji ceni.

Prodaja: Augasse št. 15.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Toghofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga, kakor: velika izber volnene obleke za jesen in zimo po jako nizki ceni, kakor tudi velika nska zaloga v spletenih in drugih raznovrstnih robocev. Dalje priporoča tudi jako dobro modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjake, platne za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožetu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljšje, večkrat premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane zarezne in vsakovrstno druge strešne opeke, opeko za zid, za obuke, dimnike, rekontra-opeke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Gosarska cesta, pri kamenarju A. Galsarju.

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne

Prodaja vsih vrst lesa, drv in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Zaloga pohištva Franca Pleteršek.

Mojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da se preselim v Koroško ulico št. 10 in prosim tudi na novem mestu za cenjeno zaupanje.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

Ptuj

nasproti pošte in gostilne Vračke priporočata slav. občinstvu svojo najnovejšo zalogo manufakturnega blaga ter vabita k obilnemu obisku.

Špicerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špicerijskega blaga ter različnega vina in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

POSJOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadružilcev z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/2%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarni, 6% za osebni kredit. — Rentni davki plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavniol poluletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uradaje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izveništi praznike.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske oblike, vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robocev, naglavljih ruč, nogavice itd. Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

Najnižje cene! Postrežba točna!

ANTON VIHAR

stavljeni in umetni mizar

Hengasse 4 Maribor Hengasse 4 (v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kotera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih oprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh v trgovinah potrebnih mizararskih izdelkov.

Delavnica:

Hengasse 4.

Prodaja pohištva:

Na novem trgu, Freuhaugasse 1.

Kapljice za železni krč. Stane ena steklenica 50 vinarjev.

F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Žganje proti trganju. Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

SVARILLO.

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno in na debelo

R. Stermecki, Celje,

založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup neprislujen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

„CROATIA“

edna hrvaška zavarevalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

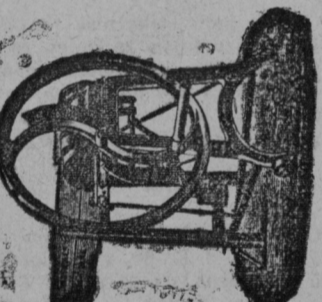
„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v savarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, travnice, mlinske itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trzinu, Corso H. I.

Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani. Priporoča p. n. slovenskim trgovcem vse svoje po kmetijski solizi primarno izvršene izdelke, posebno pa zvezdno cikorijo v modrih, rdečih in zelenih pakiranjih. Trgovski domi: Obsejam ulično naznaniti, da bo še nadalje napredovala. „Ciril in Metodovo cikorijo“ v skrajnih in prid družbi sv. Cirila in Metoda za leto in prid Trgovski domi. Stanovnika doživlja vsakega zavezanca slov. trgovca in kupca in priporoča izdelke in pivo in edino slov. vrtnike tovarno za kavine surogate.

Svoji k svojim!

Stavljeni in umetni ključavničar IVAN REBEK celje — Poljske ulice 14

izdeluje vsake vrste železne ograje, štedilnice, strelivoče in tehnične vseh vrst in velikosti, ter se priporoča k obilnemu obisku.

Najboljše SLAMOREZNIČE

kakor poljedelske stroje sploh priporoča po NAJ-NIŽJIH CENAH trgovina z železnino „MERKUR“ P. Majdič — Celje. Zaloga peči, štedilnikov, vodovodnih cevi in naprav, nepremičljivih voznih in kornatih plahf.